Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. | № 79 (6. 568) | 1988 йил 6 апрель, чоршанба | Баҳоси 3 тийин

Янгиланиш йўлидан

XIX

ШАРТНОМАЛАР БАЖАРИЛЯПТИ

✦ Яқин вақтларгача ҳам буюртмаларни ўз вақтида етказиб бериш бўйича шартнома мажбуриятларини бажара олмай келаётган корхоналар сони Чилонзор районида оз эмас эди. Аммо шу йилнинг дастлабки икки ойи натижалари бунинг аксини кўрсатди: мавжуд 14 та корхонадан 9 тасида ана шундай шартномалар тузилган эди, шуниси қувонарлики, уларнинг ҳаммаси шартнома мажбуриятларини бажаришни ҳисобга олган ҳолда ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли уддаладилар.

Район партия комитетининг саноат-транспорт бўлимидан редакцияга хабар қилишларича, шартнома мажбуриятлари бажарилишини ҳеч сўзсиз таъминлаш бўйича ишлаб чиқилган қатор тадбирлар бунга ёрдам беряпти.

✦ Масалан, биргина 2-пойабзал фабрикасида қандай тадбирлар амалга оширилганини таъкидламоқчимиз. Биринчидан, корхона хўжалик юритишнинг янгича усулига ўтди, иккинчидан иш унумини оширишга эътибор кучайтирилди. Учинчидан, шу йилдан янги тариф системасига ўтила бошланди. Қолаверса, цехлар, бўлимлар ўртасида ўзаро шартнома мажбуриятлари қабул қилиш йўлга қўйилгани ҳам иш унуми ва сифатига ижобий таъсир қиляпти. Натижада «Янгилик» индекси қўйилган буюмлар миқдори ошяпти. Бу йил ишлаб чиқариладиган моделларнинг ярмини «Янгилик» индекси ва шартнома бўйича нархларда тайёрлаш кўзда тутилган.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

1988 йил 5 апрелда Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг X пленуми бўлди.

Пленумда Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари Т. А. Алимов «КПСС Марказий Комитети февраль (1988 йил) Пленуми якунлари ва унинг қарорларини бажариш юзасидан область партия ташкилотининг вазифалари» тўғрисида доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда Олмалиқдаги 15-мактаб ўқитувчиси Н. Г. Блинова, Янгийўл шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ш. О. Дадабоев, область соғлиқни сақлаш бўлими мудири М. Ф. Бекнозова, Тошкент электротехника ва алоқа институти ректори Ж. А. Абдуллаев, Калинин районидаги Куйбишев номли колхоз сут соғувчиси М. Т. Норматова, Янгиобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Н. Г. Носков, область Совети ижроия комитети ички ишлар бошқармаси бошлиғи Р. Р. Саитбоев, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Асқад Мухтор, КПСС Марказий Комитети Фан ва ўқув юртлари бўлими инструктори А. Т. Хлопьев, Бўка районидаги «Кремль» совхози бригада бошлиғи У. С. Букурова сўзга чиқдилар.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Пленум ташкилий масалани кўриб чиқди. С. Р. Тўлаев Оҳангарон район партия комитетининг биринчи секретари этиб сайланганлиги муносабати билан область партия комитети экономика бўлими мудири вазифасидан озод қилинди. В. А. Котов область партия комитети экономика бўлими мудири этиб тасдиқланди.

Пленум ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов иштирок этди.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Касбга муҳаббат

«Ҳам мусобақа илғори, ҳам ёшлар мураббийси, ҳам ўз ишининг жонкуяри». Замира ҳақида гап кетганида кўпчилик Тошкент ўйинчоқлар фабрикасидаги ҳамкасблари у ҳақда шундай фикрни билдиришади.

Замира Бухорбоеванинг коллективда иш бошлаганига ўн йилдан ошиб кетди. Ўтган йиллар мобайнида касбга муҳаббати, ўз ишига ҳурмати туфайли обрў-эътибор топди, кўпчиликнинг эътиборига сазовор бўлди.

— Ҳамма қизалоқлар сингари биз ҳам қўғирчоқ ўйнардик. У вақтлари ҳозиргидай чиройли, кўркам қўғирчоқлар етишмасди, — деб ҳикоя қилади Замира опа, — ўзимиз ҳар хил латта-путталардан ясар эдик. Ниятим ўшанда туғилган: қўғирчоқлар кўп бўлса, ҳамма болалар маза қилиб ўйнашса.

— 111 ва 224-ўрта мактаблардан ўқувчилар ҳузурингизга тез-тез келиб туришар экан. Ишингизга халақит бермайдими?

— Аксинча, мен уларга ўргатиш баҳонасида ўзим ҳам улардан кўп нарса ўрганиб оламан. Шаҳримизда йилига 44 мингга яқин кичкинтой дунёга келади. Шуларга мос, ҳар хил қўғирчоқлар тайёрлашда болалар ўз фикрларини билдиришади. Болаларга бола олами ошно. Шунинг учун бўлса керак савдо пештахталарида бизнинг маҳсулотларимиз туриб қолаётгани йўқ.

— Ҳаётингизда ҳаяжонли дақиқалар бўлганми?

— Ҳа, бўлган. Ғалабамизнинг 40 йиллиги арафасида «Огонёк» журналида бир мақола чиққан эди. Унда 6 ёшли Оля Знейгина фронт бош қўмондонига ва тенгдошларига мурожаат қилганди: «Менда иккита қўғирчоқ бор. Мен уларни жуда яхши кўраман. Ўртоқ Бош Қўмондон, мен ва ўртоқларим ўз қўғирчоқларимизни сотиб, пулини сизларга самолёт олиш учун юборамиз. Немисларни тезроқ ҳайдангизлар. Уйимни соғиндим...»

...1943 йил болалар счёти очилиб, тушган пулга битта танк ясашади. Бу танк қўғирчоқлар пулига келгани учун унга «Малютка» номи берилади. «Малютка» эса ғалабани Берлинда қаршилайди. Ҳозир бу танк музей мулки сифатида сақланмоқда.

Мен бу сатрларни ўқиганимда жуда ҳаяжонга тушганман, уруш ўчоғини очувчиларга эса нафратим ниҳоятда ошиб кетган. Қаранг, қўғирчоқлар ҳам жангда иштирок этган-а!

— Яна битта савол: эзгу ният, мурод муддаоингиз нима?

— Дунё қўғирчоқларга тўлса, Қўғирчоқлар байрами ҳаммага шодлик улашаверсин.

Д. ОБЛАЕВ.

СУРАТДА: Замира Бухорбоева.

Т. Каримов фотоси.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан

Янги уйсозлик заводи

Тошкентда ишга туширилган янги йирик панелли уйсозлик заводининг лойиҳасидаги қуввати йилига 3 минг квартирадан ошиб, 160 минг квадрат метрга боради.

Сергели райони чеккасида қад кўтарган ишлаб чиқариш комплекси замонавий машина-ускуналар билан жиҳозланган. Комплекс тўққиз ёки 12 қаватли, квартиралари яхшилаб планлаштирилган 148-П туркум уйлар тайёрлаб чиқаради.

Янги қурилишнинг бош пудратчилари — 8-трестнинг 36-бошқармасидир. Янги уйсозлик корхонасини жиҳозлашда республиканинг йирик машинасозлик заводлари қатнашди. Масалан, авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси лифт шахталари ва санузел блокларини тайёрлаш учун янги хил айланма технология машиналарини ясаб берди. Белоруссиянинг «Стройиндустрия» конструкторлик бюроси ишлаб чиққан бу техника республикада илк бор ишлатилди. Карусель айланма технология аввалги технологияга нисбатан анча самаралидир. Унга бир ярим баравар камроқ саҳн кифоя қилади, ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги қарийб 2 баравар ортади. Хизмат ходимлари сони ҳам икки баравар камайди. «Таштекстильмаш» заводи янги уйсозлик корхонасига ностандарт машина-ускуналар етказиб берди. Тошкент кабелчилари ҳам кўмаклашдилар — ўнлаб километр контроль кабеллар бердилар.

Янги завод шаҳарни уй-жой билан таъминлашга салмоқли ҳисса қўшади. Шаҳарда 70 мингга яқин оила квартира олишга навбат кутмоқда.

Энди Ўзбекистон пойтахтида уйсозлик корхоналари сони бешта бўлди. Учта уйсозлик комбинати, ҳажмли-блокли ва йирик панелли уйсозлик тажриба заводлари ишлаб турибди. Бу корхоналар бир йилда жами 1 миллион 20 минг квадрат метр уй-жой тайёрлайди.

Б. ҲАСАНОВ,
ЎзТАГ мухбири.

16 апрелда коммунистик шанбалик ўтказилади

Ташаббус изидан

Москвадаги илғор коллективларнинг 16 апрелда В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллиги муносабати билан коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусларини Октябрь район маорифчилари ҳам қизғин қўллаб-қувватлашди.

Маорифчилар йиғилишиб шанба куни ва ундан олдин ўтказиладиган ишларнинг қатъий планларини белгилаб олдилар. Шу куни район ўқувчиларидан 33 минг нафари қатнашади. 1700 туп турли мевали дарахтлар ўтқазилади. Мактаб майдони ва теварак-атрофдаги ер тозаланади. 18141 погон метр ариқ тозаланади. 6 минг туп мавсумий гул кўчатлари ўтқазилади.

Мактабларaро ишлаб чиқариш комбинатида ёшлар билан шуғулланиб, 250 сўмликдан ортиқ маҳсулот ишлаб чиқаришга сўз беришган. 16 апрель—шанбалик куни бажариладиган ишлардан ташқари 19 март куни ҳам оммавий ҳашар ташкил қилинади. Шанбаликда кўпгина ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари бажарилади. Ҳозирги кунда шанбаликолди ишларини 13, 41, 92, 102, 132, 157, 262, 254-мактабларнинг коллективлари қизғин олиб боришяпти.

С. СУЛТОНОВ.

Студентлар шай

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтининг студентлари ҳамда муаллимлари «Қизил шанбалик» куни ўз оталиқларидаги корхоналар — 8-автобус парки билан 2505-автоколоннада ишлайдилар. Улар техникани ремонт қилишда, халқ хўжалик юкларини ташишда транспортчиларга ёрдам берадилар.

Олий мактаб «Узбексельмаш» цехларида ва Тошкент Киров районидаги бошқа саноат корхоналарида ҳам шанбалик ўтказади. Шу куни институтнинг янги ўқув корпуси битказилиб топширишга тайёрланаётган Лохутий кўчасидаги қурилиш майдонида ҳам анча ишлар қилинади.

Институтнинг студентлари ва муаллимлари Октябрь инқилоби хиёбонини, М. П. Кафанов номидаги паркни ободонлаштириш, Киров районидаги кўчаларни кўкаламзорлаштиришда ҳам қатнашадилар.

(ЎзТАГ мухбири).

Ишончли мулоқот

33-57-02
32-55-35

«Алло... Истагингизни эшитамиз...»

«Ишончли мулоқот»нинг телефон орқали навбатдаги учрашуви ҳар галгидек қизғин бошланди. Оқшомхонлар газетанинг ўтган ҳафтадаги фаолиятига доир фикр-мулоҳазаларини баён қилиш билан бирга ўзлари яшаётган жойлардаги муаммолар ҳақида ҳам тўлқинланиб гапирдилар.

Раҳим Каримов, уруш ва меҳнат ветерани. II группа инвалиди, пенсионер:

— Мен «Тошкент оқшоми»ни мунтазам кузатиб бораман. Айниқса, ўтган ҳафтада берилган «Оқшомхон истаклари», «Беш йиллик фондига» сарлавҳали материаллар манзур бўлди. Истагим «Шанба оқшоми» саҳифасини янада ранг-баранг қилиб чиқарсангиз. Баъзи бир мулоҳазаларим бор. 1986 йилда 3000 кишилик аҳолиси бўлган «Баҳор» маҳалласи номидан озиқ-овқат магазини кераклиги ҳақида мутасадди ташкилотларга мурожаат қилгандим. Югур-югур билан магазин қуриб бўлинди. Негадир ҳамон ишга тушмаяпти.

Лола Гултоева, уй бекаси:

— Газетада дўстлик ҳақида ёритилган саҳифа материаллари жуда маъқул. Истагим аёллар ҳақида ҳам кўпроқ ёзсангиз.

Раъно Музаффарова, Сергели районидаги 37-поликлиника ҳамшираси:

— Бизга шанба оқшоми материаллари жуда ёқади. Бунда кўпгина қизиқарли мақолалар босилади. Оиламиз билан космонавт Жонибеков ҳаёти ва фаолияти тўғрисидаги мақолани ўқишни истардик.

Мурод Ўроқов, Самарқанд давлат архитектура ва қурилиш институти КПСС тарихи ўқитувчиси:

— Газетада кейинги пайтда анча ўзгаришлар бўлди. Бу яхши, албатта. Менга «Оқшом» саҳифаларида шаҳар ободончилиги ва қурилишлари ҳақидаги материаллар ёқади. Бир таклиф бор. Газетада 30-йиллар репрессияси даврида қораланган ва ҳозирда оқланган республикамиз вакилларининг яхши намояндалари ҳақида ёзсангиз.

Обиджон Ғуломов, «ГипроНИИполиграф» институти шофёри:

— «Оқшом»да суд залидан рубрикаси остида босилган мақолаларни ўқишни истаймиз. Лекин шуни айтиш керакки, газетада баъзан эски рекламалар ҳам такрорланади.

Олия Ғозиева, 8-прокат пункти ишчиси:

— Менга «Қабоҳат уяси» сарлавҳали суд очерки жуда маъқул бўлди. Шунга қўшимча «Мушоҳада» иловаси, «Кулгихона»даги мақолалар ўқимишли чиққан. Газетангизда «Уй бекалари учун» деган рубрика очсангиз яхши бўларди.

Нурия Пўлатова, Тошкент Давлат университети журналистика факультети IV курс студенти:

— Газетада босилган болалар ҳафталигига бағишланган материаллар жуда маъқул бўлди. Биз таниқли шоирларимизнинг шеърларини ўқишни истаймиз.

— Зиёд Худоёров, 1-уйсозлик комбинати қурувчиси:

— Ҳар ҳафтада «Инсон одоби азиз» рубрикаси билан бериладиган материалларни оиламиз билан мутолаа қиламиз. Таклифим: ёш авлодни меҳнатга ўргатиш ва уларни коммунистик руҳда тарбиялашга оид проблематик материалларни ёритсангиз.

Баҳодир Мадаминов, «Ўзбекбирлашув»га қарашли ҳисоблаш маркази механиги:

— Газетанинг ҳар сонини қизиқиш билан ўқиб бораман. Айниқса, одоб-ахлоқ мавзуси газета саҳифасидан муҳим ўрин олади. Бу яхши. Лекин «Оқшом»да чиққан материаллар охирига етказилишини истардик. Ўтган йили газетанинг сайёр редакцияси Октябрь районига қилган сафарига бағишланган махсус сонида боғча қурилиши масаласига бағишланган танқидий материал босилганди. Аммо орадан шунча вақт ўтибдики, Бешёғочда боғча эмас, меҳмонхона зўр бериб қурилмоқда. Буни қандай тушуниш мумкин?

Эшмамат Чорнев, Сурхондарё область Денов районида истиқомат қилувчи:

— Менга «Тошкент оқшоми»нинг 2 апрель сонида босилган «Айни муддао бўлади...» мақоласи ёқди. Яна «Оқшом»да партия конференциялари ҳақида ҳикоя қилувчи назарий материаллар яхши беріляпти. Биз ўзбек революционерлари ҳаётидан ҳикоя қилувчи мақолаларни ҳам ўқишни истардик.

Муҳиддин Жўраев, Қори Ниёзий номидаги Ўзбекистон педагогика фанлари илмий тадқиқот институтининг илмий ходими:

— Газета «Бир асар тарихи» рубрикасини очиб хайрли иш қилди. Менга шанба сонидаги «Ўтган кунлар» романи ҳақидаги мақола жуда манзур бўлди. Бу ишни давом эттириш лозим. Лекин кейинги пайтларда «Турфа олам» рубрикаси билан берилаётган материалларда бироз чалкашликларга қўл қўйилмоқда. Менимча, буни бир системага солиш лозим.

Гулнора Турсунова, «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси мотористкаси:

— «Оқшом»нинг ҳар кунги биринчи саҳифасида «Замондошимиз» рубрикаси бериб борилади. Умуман менга буларнинг ҳаммаси ёқади. Бунинг замирида қаҳрамонларимиз ҳаёти, оиласи атрофлича очиб берилади. Бу яхши, албатта. Истагим — «Оқшом» газетасида санъаткорлар билан ҳам учрашув ўтказилиб турилса.

Баҳодир Зокиров, 121-мактабнинг 10-синф ўқувчиси.

— Мен спорт мухлисиман. Газетанинг 4-саҳифасида босилган «Пахтакор»га омад тилайман» сарлавҳали материални ўқиб бениҳоя хурсанд бўлдим. Севимли командамизнинг бу йилги учрашувлари ҳақида берилган турнир жадвали ҳам ўз вақтида босилган. Спорт ҳақида кўпроқ қизиқарли материалларни ўқишни истайман.

Оқшомхонлардан Ш. Рихсихўжаева, И. Асадуллаев, Т. Умарова, Т. Тешабоев, А. Алиева, Ш. Худоёрова, М. Сатторов, З. Жабборова, Ш. Ҳасанова, М. Одилова, А. Қаюмов, Р. Валиев, Х. Усмонова ва бошқалар ўтган ҳафта давомида ёритилган материалларга ўз фикр-мулоҳазаларини билдирганлар. Улар одоб-ахлоқ мавзуида, шаҳримиз муаммолари ҳақида материаллар бериб боришимизни илтимос қилганлар. «Ишончли мулоқот»да қатнашган барча газетхонларга миннатдорчилик билдирамиз.

«Ишончли мулоқот» навбатчиси Акмал АКРОМОВ.

Конкурсга марҳамат

Жангчи-интернационалистлар ёдгорлиги қандай бўлиши керак?

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарида 1987 йилдан бошлаб Афғонистонда ўз интернационал бурчини ўтаган жангчи-интернационалистлар ҳақида, уларнинг жасоратини абадийлаштириш мақсадида Тошкентда жангчи-интернационалистлар ёдгорлигини ўрнатиш тўғрисида қатор мақолалар эълон қилинди. Бу мақолалар газетхонларда катта қизиқиш уйғотди. Жумладан, шу йилнинг 4 февралида «Келинг, биргаликда муҳокама қиламиз» рубрикаси остида эълон қилинган «Жангчи-интернационалистларга ёдгорлик қаерга ўрнатилиши керак?» мақоласида ана шу ёдгорликни қаерга жойлаштириш вариантлари таклиф этилган эди. Маълумки, бешинчи вариант танланди — ёдгорликни В. И. Ленин номидаги хиёбонда, Марказий универсал магазини ва Ўзбекистон Рассомлар союзининг Кўргазмалар павильони оралиғида ўрнатишга қарор қилинди. Ёдгорлик ўрнатиладиган жой аниқланиши муносабати билан ёдгорликнинг ўзини яратиш учун ижодий изланиш имконияти вужудга келди. У таркибий равишда атроф архитектураси билан уйғунлашиб кетиши лозим.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети, Ёдгорликларни муҳофаза этиш жамияти, Ўзбекистон Рассомлар союзи ва Архитекторлар союзи Афғонистонда интернационал бурчини адо этган жангчи-интернационалистларга ёдгорлик ишланмаси учун очиқ республика конкурсини эълон қилдилар.

Конкурс программаси ва шартларини Маданият ёдгорликлари илмий-ишлаб чиқариш бошқармасидан, жюри масъул секретари Л. И. Кадубдан олиш мумкин [Навоий кўчаси, 30-уй, телефон: 44-64-73].

Энг яхши лойиҳалар учун қуйидаги мукофотлар белгиланган:

биринчи мукофот — 3000 сўм,
иккинчи мукофот — 2000 сўм,
учинчи мукофот — 1000 сўм,

шунингдек, 500 сўмдан учта рағбатлантирувчи мукофот берилади.

Биринчи мукофот билан тақдирланган лойиҳа муаллифларига буюртмачи белгилаган муддатларда ишланмани ниҳоясига етказиш топширилади.

Конкурсга тақдим этиладиган ишлар 1988 йил 1 июль 18.00 дан кечикмай «Ёшлар уйи»нинг Кўргазмалари залига [700011, Тошкент, «Пахтакор» кўчаси, 7-уй]га муаллифнинг шиори, лойиҳа материали топширилган муддат кўрсатилган квитанция тўлдирилиб тақдим этилиши лозим.

Об-ҳаво ва саломатлик

Н. А. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институтининг илмий раҳбари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Н. М. Мажидов таҳрири остида.

Ўзбекистон ССР Гидрометеорология марказининг хабарига кўра, шу ҳафтанинг биринчи ярмида Тошкентда ҳаво ўзгариб туради, ёмғир ёғади, момақалдироқ бўлади. Ғарбдан эсувчи шамол кучаяди, момақалдироқ бўлганда унинг кучи секундига 15 —20 метргача етади. Ҳаво ҳарорати кечаси 3—8, кундузи 12—17 даража атрофида бўлади. Ҳафтанинг иккинчи ярмида ёғингарчилик кутилмайди, кунлар исийди. Ҳафтанинг охирига бориб, ҳаво ҳарорати аста-секин кўтарила бошлайди.

Н. А. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-тадқиқот институти медик об-ҳаво маълумотлари ва об-ҳаво таъсирининг олдини олиш маркази мутахассисларининг фикрига кўра, шу ҳафтанинг биринчи ярми аввалги ҳафталардагидек, қон босими, юракнинг ишемик хасталиги, ўпка ва бўғинлар хасталиги бўлган беморларнинг ҳолатига салбий таъсир этиши мумкин. Ана шу кунларда мазкур тоифадаги беморларга об-ҳаво таъсирининг олдини олувчи чора-тадбирларни кўришда давом этиш тавсия этилади.

Ҳафтанинг иккинчи ярмида об-ҳаво ижобий бўлиши кутилади. Шу кунларда об-ҳаво ўзгаришларига таъсирчан беморларга чиниқиш процедураларини давом эттириш, очиқ ҳавода кўпроқ бўлиш, кундалик кун тартибига риоя қилиш тавсия этилади.

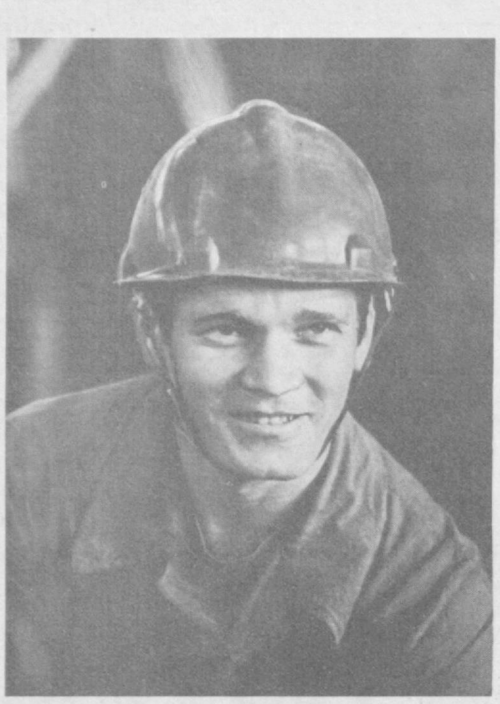

6-темир-бетон буюмлари заводи «Главташкентстрой»га қарашли қурилиш ташкилотлари учун хом ашё етказиб берувчи корхоналарнинг бирндир. Завод меҳнатчилари ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида фидокорона ишларни авж олдириб, буюртмачиларга буюртмаларни ўз вақтида етказиб беришга ҳаракат қилмоқдалар. Айниқса, бу борада формаловчи Аваз Муҳамедов меҳнат қилаётган цех ишчилари фаоллик кўрсатишяпти. Улар топшириқларни ортиғи билан адо этибгина қолмай, сифатли иш бажаришга ҳам эришмоқдалар.

СУРАТДА: Аваз Муҳамедов.

Т. Каримов фотоси.

Беш йиллик фондига

Москвадаги илғор коллективларнинг 16 апрелда доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллиги муносабати билан коммунистик шанбалик ўтказиш ҳақидаги ташаббусини тамаки фабрикаси ишчи-хизматчилари ҳам қизғин маъқуллашди. Ишчи-хизматчилар цехларда йиғилишлар ўтказиб, қилинадиган ишларнинг қатъий планини белгилаб олишди. Шанбалик куни фабрика ишчи-хизматчиларидан 565 киши ўз иш жойини эгаллайди.

Шу куни ишланган меҳнат ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади. Фабрика атрофи, Юнусободдаги 9 қаватли ётоқхона атрофига 300 тупдан ортиқ дарахт ва гул кўчатлари ўтқазилиб, ободонлаштириш ишлари олиб борилади. Шанбалик куни А. Худойбердиев, Р. Гилязиддинов, А. Назарова, Е. Мельшинлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари энг юқори унум билан ишлашга сўз беришди. Илғор ишчилардан Бахтиёр Тулаев, Валентин Зарубо, Омон Қурбонов кабилар беш йилликнинг 3 йиллик планини 2,5 йилда бажариш учун курашяпти. Улар шанбалик куни топшириқни 140 процентга бажаришмоқчи.

С. СУЛТОНОВ.

Партия турмуши ва қайта қуриш

ПОКЛАНИШ ЙЎЛИДАН

⊙ ҚАЙТА ҚУРИШ ИДЕОЛОГИК ЖИҲАТДАН ТАЪМИНЛАНСИН.
⊙ КОММУНИСТЛАР АТТЕСТАЦИЯСИДАН УМИД КАТТА.
⊙ ПАРТИЯ САФЛАРИ МУСТАҲКАМ БЎЛСИН.
⊙ КАДРЛАР — ОЛТИН ФОНДИМИЗ.

Ҳаётимизда, бутун фаолиятимизда юз бераётган қайта қуриш жараёнларини, туб ўзгаришларни, ижобий силжишларни идеологик жиҳатдан таъминлаш шу куннинг долзарб вазифаларидан биридир. Ҳозирда сиёсий ишларнинг жами воситалари ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир кишининг ватанпарварлик туйғусини кучайтиришга, қайта қуришнинг актив иштирокчисига айлантиришга даъват этмоғи лозим. Бу ўринда бошланғич партия ташкилотларининг роли беқиёсдир. Зеро, қайта қуришнинг ҳамма ришталари пировардида бошланғич партия ташкилотларига бориб тақалади. Хўш ўз сафига қарийб олти юздан ортиқ коммунистни бирлаштирган Тошкент Давлат медицина институти бошланғич партия ташкилоти КПСС XXVII съезди қарорлари асосида идеологик ишларни қай даражада амалга оширмоқда!

Маълумки, қайта қуриш даврида партия ва ҳукуматимиз медицина хизматини ҳам тубдан яхшилашга катта аҳамият беряпти. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «СССР аҳолисининг саломатлигини муҳофаза қилишни ривожлантириш ва соғлиқни сақлашни қайта қуришнинг ўн иккинчи беш йилликка ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»да халқ саломатлигини муҳофаза қилишнинг асосий принциплари белгилаб берилган. Соғлиқни сақлаш системасини қайта қуриш, совет жамияти турмушида унинг ролини ошириш, медицина ва фармацевтика кадрларининг профессионал маҳорати, маънавий қиёфаси ҳамда уларнинг ишини ташкил этишга нисбатан янги талаблар қўйилаётир. Бу сўзсиз медицина кадрлари ўчоғи бўлмиш — Тошкент Давлат медицина институти коллективи фаолиятига ҳам боғлиқдир.

Партком ўзининг кундалик ишида олий ўқув юртининг ҳаётига ҳар томонлама партиявий ва идеологик таъсир кўрсатишга ҳаракат қилмоқда. Планларнинг ва шахсий режаларнинг бажарилиши коммунист-раҳбарларнинг партком йиғилишларида ҳисоботини эшитиш орқали назорат қилиб бориляпти. Сўнгги пайтда институт ректори, илмий ишлар ва халқаро алоқалар бўйича проректор, касаба союз комитети раиси ҳисоботлари тингланди. КПСС XXVII съезди қарорлари асосида ғоявий-тарбиявий ишларни такомиллаштириш бўйича ихтисослаштирилган советларда партия группалари бошлиқларининг ҳисоботлари эшитилди. Ҳисоботлар ўз-ўзини танқид руҳида ўтди, камчиликлар рўй-рост очиб ташланди, нуқсонларни бартараф этиш учун конкрет тадбирлар белгиланди. Институт партия ташкилоти белгиланган комплекс тадбирлар плани асосида муайян ишларни амалга ошириб келмоқда.

Лекин шу кун нуқтаи назаридан қаралганда, ҳали институт коммунистлари олдида қилинажак ишларнинг кенг кўлами кўзга ташланади.

Сир эмас, институт деворлари ортида кўп йиллардан бери қариндош-уруғчилик, ошна-оғайнигарчилик ва бошқа ҳоллар ҳукм суриб келди. Биргина институтда 27 профессор-ўқитувчиларнинг қариндош-уруғлари ишлаши ана шу фикримизнинг далилидир. Буни бартараф этиш учун ўз вақтида олий ўқув юрти партия ташкилотининг принципиаллиги ва партиявий дадиллиги етишмади.

Институт партия комитети фаолиятида яна бир «деталь» киши диққатини тортади. Бу партия комитети составининг муттасил кексайиб бораётганлигидир. Коммунистларнинг, айниқса профессор-ўқитувчилар составининг 25 проценти 50 ёшдан ошган кишилардир. Коммунист-студентлар 20 процентга яқинни, клиникалардаги врач-коммунистлар эса, бор-йўғи 2 процентни ташкил этади. Бу партия аъзоларининг ёши ҳам профессор-ўқитувчиларникидан қолишмайди. Ёшларнинг кўпчилик қисми асосан соғлиқни сақлаш муассасаларига ишга кетяпти...

Демак, бу партияга қабул, партия сафларини мустаҳкамлаш, коммунистлар ролини ошириш, уларнинг ташаббускорлигини кучайтириш ишлари оқсаётганини кўрсатади.

КПСС Марказий Комитетининг «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида Тошкент область партия ташкилотининг ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги қарори партия ташкилотлари олдига жуда масъулиятли вазифаларни қўйди. Чунки қарорда таъкидланганидек, «Кўпгина партия ташкилотлари ўз составини етарлича етук бўлмаган, беқарор ва ҳатто ёт унсурлар билан тўлдириб юборди. Кўпчиликни ташкил этган ҳалол, партия ишига астойдил содиқ коммунистлар билан бир қаторда ана шу партия ташкилотларида хусусий мулкчилик психологияси, амалпарастлик иллатига мубтало бўлган, хушомадгўйликка ва совға-саломларга ўч, ичкиликбоз кимсалар ҳам кўпайиб қолди». Айни пайтда, агар таъбир жоиз бўлса — ҳозирги покланиш даврида партия сафларини бундай тасодифан кириб қолган шахслардан тозалаш партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Медицина олдига улкан вазифалар қўйилаётган бир пайтда кўп минг кишилик ТошМИ коллективига ёш, ҳалол, ғоявий-ахлоқий жиҳатдан пок, виждонли ва ватанпарвар, ҳар томонлама етук кадрлар — коммунистлар керак. Буни айни пайтда Ҳамза район партия комитети ҳам ҳисобга олиши лозим. Институт қошида ишлаётган аттестация комиссияси ўз фаолиятини жадаллаштириши керак деб ҳисоблаймиз. Қарийб 600 коммунистдан ҳозиргача 102 киши «имтиҳон»дан ўтган. Шундан 16 киши шартли равишда аттестация қилинди, бир киши синовдан ўтмади. Ваҳоланки, партия сафларини мустаҳкамлаш, унинг сафини иқтидорли, ғайратли ёшлар билан тўлдириш қайта қуриш ишига ижобий таъсир этади, пировардида бир бутун коллективдаги соғлом муҳит тез вужудга келишига хизмат қилади.

Цех партия ташкилотлари йиғилишлари муҳокамаси якунлари шуни кўрсатдики, партия сафидан бир киши ўчирилган, тўрт коммунистга партиявий жазо — ҳайфсан берилган, 12 киши эса танбеҳ олган. Ана шу фактларнинг ўзи ҳам институт партия комитети ишида туб бурилиш ясаш кераклигини кўрсатади, унга дадиллик ва қатъият зарур. Зотан, М. С. Горбачев Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда қилган докладида айтганидек, «Партия ролининг кучайиб бориши — қонуниятли жараён. Аммо бундай ролни қуруқ сўзлар ёки юзаки расм-русумлар белгилаб бермайди. Бу ролни таҳлил қилиш ва баҳолашнинг теранлиги ҳамда ҳалоллиги, сиёсатнинг ўйлаб юритилиши ва ҳаракатнинг қатъийлиги, шахсий манфаат билан жамоат манфаатини, ҳозирги кун билан узоқ муддатли даврни қиёслай билиш маҳорати белгилаб беради. Бу ролни жамиятдаги ишларнинг бориши учун барча партия ташкилотлари ва ҳар бир коммунистнинг масъулиятини ошириш белгилаб беради».

Биз бугунги кунда кадрлар — ҳал қилувчи куч деймиз. Бу гапда жон бор. Қаерда кадрлар билан ишлаш ва жой-жойига қўйиш, уларнинг сиёсий билимини, онгини ошириш яхши йўлга қўйилган экан, ўша ерда муваффақиятлар сари дадил қадам ташланади. Бу, айниқса, медицина соҳасида ва яна, айниқса, медицина кадрлари тайёрлайдиган мазкур олий ўқув юртида ғоят муҳимдир. Бугунги кун врачи чинакам фидойи, эл соғлиғи тўғрисида тинмай қайғуриши, инсонпарвар, олижаноб, ширинсухан, фидокор ва шафқатли, ўзини бутунлай беморнинг манфаатларига бағишлай билиши, ўз билимини муттасил ошириб бориши керак бўлмоқда. Бундай кадрлар жуда кўп. Аммо афсуски, ҳозир биз буни баралла овоз билан айтолмаймиз. Негаки ҳали етук кадрлар тайёрлаш масаласида оқсоқланиш бор, нуқсонлар, камчиликлар кўп.

Яхши шогирд тайёрлаш учун яхши устоз бўлиш керак. Бир пайтлари халқ орасида «Устозидан ўзмаган шогирд шогирдми?» деган сўз юрарди. Энди бу гапни айтишга қийналасан, киши. Аксинча, «Устозинг ким, ҳа, ўшами, сен нима бўлардинг», деган аччиқ таъна-дашномни эшитасан. Буни профессор-ўқитувчиларнинг сўнгги аттестацияси яққол кўрсатди. Асаб касалликлари кафедраси ассистенти Баҳодиров, эпидемиология кафедрасиси ассистентлари Хохлов, Иброҳимов, илмий коммунизм кафедраси доценти Расуловлар аттестациядан шартли равишда ўтдилар. Бугунги кун студентлари орасида билимга чанқоқ, тиришқоқ ва талабчанлари жуда кўп. Улар томонидан умумий фанлар кафедралари ўқитувчилари, айниқса, Муҳитдинов, Умурзоқова, Аблякова каби ўқитувчиларнинг ўтаётган лекция ва амалий машғулотлари сифатига жиддий эътирозлар бўляпти. Шунингдек, айрим кафедра мудирлари — коммунистларнинг қониқарсиз ишлари кескин танқидларга сабаб бўляпти. Ахир ёш мутахассисларнинг билим даражаси профессор-ўқитувчиларнинг малакаси билан ўлчанишини тушунтиришнинг ҳожати бўлмаса керак. Бу икки карра икки — тўрт бўлганидек, аниқ ва равшандир.

Илмий кадрлар тайёрлаш масаласи ҳам ёмон аҳволда эканлигидан кўз юмиб бўлмайди. Бир қатор профессорлар, кафедралар раҳбарлари сўнгги ўн йил ичида бирорта фан кандидати тайёрламадилар.

Ёш илмий ходимларни тарбиялашдаги оқсашни аспирантурага, айниқса, назарий кафедралар бўйича конкурс эълон қилмаслик оқибати, деб тушуниш мумкин. Назарий жиҳатдан қисман тайёрланаётган илмий кадрлар асосий тадқиқотлар — амалий ишлардан ортда қолиб кетмоқдалар.

Иккинчи томондан бу масалани институт илмий-техник базасининг ҳозирги аянчли аҳволи ҳам мураккаблаштирмоқда. Илмий-тадқиқот ўтказадиган мосламаларнинг ҳаммаси эскиб кетган, шу кун талабларига тўла жавоб беролмайди. Бу масалаларни ижобий ҳал этиш бевосита парткомнинг аралашувини, унинг аъзоларидан эса, ишга партиявий нуқтаи назардан ёндошишни, қисқаси жонкуярликни талаб этади. Хуллас, институт маъмурияти, партком илмий-педагогик кадрлар тайёрлаш, уларнинг малакасини оширишга жиддий эътибор бермоғи керак.

Қайта қуриш жараёнларини, рўй бераётган ижобий ўзгаришларни идеологик жиҳатдан таъминлаш шу куннинг долзарб вазифаларидир. Бу партия ташкилотининг қизғин фаолиятига, коллективни янгиланиш сари даъват эта билиш маҳоратига боғлиқ. Бу йўналишнинг муҳим омилларидан бири — коммунистлар ва партиясизларнинг марксча-ленинча ўқувини оқилона ташкил этишдир. Тўғри, институтда коммунистларнинг, профессор-ўқитувчилар, институт ва клиника ходимларининг сиёсий ўқуви йўлга қўйилган. Бироқ, партия сиёсий ўқуви, яъни коммунистларни ва партиясизларни сиёсий жиҳатдан тоблаш ишлари ҳали ўзини тўла оқламаяпти. Машғулотлар ўлда-жўлда қоляпти, уларнинг методик даражаси паст, тингловчилар билан индивидуал тайёргарлик формаси оммалаштирилмаган, тингловчиларнинг ҳаммаси машғулотларда иштирок этишмайди, техник воситалардан машғулотларда самарали фойдаланилмайди.

Маълумки, Меҳнат Қизил Байроқ орденли Тошкент Давлат медицина институти кўп миллатли коллектив. Бу ерда Иттифоқимизнинг 57 миллат вакили таҳсил олади, Европа, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатларининг 48 тасидан студентлар келиб ўқишмоқда. Демак, кўп миллатли коллективда интернационал тарбия муҳим ўрин тутади. Тўғри, партия ташилоти интернационал тарбиянинг турли такомиллашган формаларидан фойдаланяпти. Лекин айни пайтда бу ишлар мумкин қадар янада кучайтирилишни талаб этади.

Хуллас, институтда ҳали муаммолар кўп. Идеология ишлари ҳақида сўз юритар эканмиз, даволаш ишларини яхшилаш зарурлигидан асло кўз юмиб бўлмайди. Ҳали соғлиқни сақлаш ишларида камчиликлар кўп. Институт-клиникалари медицина асбоб-ускуналари, дори-дармонлар, зарур инвентарлар ва предметлар билан тўла таъминланмаган. Айрим медицина ходимлари томонидан беморларга нисбатан тошбағирлик ва эътиборсизлик ҳоллари рўй бериб турибди. Клиникалар ишида диагностиканинг янги методлари ва илмий ечимлар жуда секин жорий этилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси коллектив ўртасида таълим-тарбия, оммавий-сиёсий ва идеология ишларини кучайтиришни тақозо этади. Идеология, сиёсий-тарбиявий ишларнинг форма ва методлари қатъий янгиланишни, мавжудларидан эса унумли фойдаланишни талаб қилади. Партком қўлида шундай таъсирчан восита — ўз органи — «Медик» газетаси бор. Институт партия ташкилоти идеология қуролидан самарали фойдаланиши керак.

КПСС XXVII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг сўнгги Пленумлари қарорлари асосида идеология ишларини янада яхшилаш шу куннинг долзарб масаласидир. Тўпланган тажриба ана шу ишларни мустаҳкамлашга, унинг иш услуб ва методларини такомиллаштиришга, янги формаларини қидириб топишга, шу кун проблемаларини ҳал этишга хизмат қилмоғи керак.

Партком — бу коллективни илҳомлантирувчи манба. У коллективни янги марралар сари етакламоғи лозим. Бунинг учун фақат ишлаш ва изланиш керак.

Т. ТОШЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

«Тошкентвино» комбинати томонидан тайёрланаётган маҳсулотларда кейинги йилларда жиддий ўзгаришлар бўлди. Бу ерда ишлаб чиқариладиган спиртли ичимликлар икки марта камайтирилиб, уларнинг ўрнига ҳар хил ширинликлар, салқин ичимликлар ва бошқа хил шарбатларни тайёрлаш йўлга қўйилди. Айниқса, кейинги вақтда комбинатда ташкил этилган мармелад цехида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар ҳамшаҳарларимизга ниҳоятда манзур бўлмоқда. М. Алиев бошчилик қилаётган бу цех коллективи ишни икки смена асосида ташкил этиб, кунига 1,5 тонна маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлаётир.

СУРАТДА: иш жараёни.

М. Нуриддинов фотоси.

Ишончли мулоқот

Оқшомхонлар Э. Ражабов, Ғ. Рашидов, М. Ҳакимовалар шаҳримизда аҳолига транспорт хизмати кўрсатишни яхшилашга халақит бераётган муаммолар ҳақида мақолалар бериб боришимизни сўрашган.

Йўл азоби

Бир-бирига яқин тўхташ жойлари, айниқса, Қорақамиш массивида, Юнусободда, Чилонзорда кўп кўзга ташланади. Уларнинг бир-бирига яқинлигидан ҳайдовчилар автобус тезлигини оширишга ҳам улгуролмай қолишади, баъзида. Хўш, бундай бекатларнинг кимга нафи бор? Йўловчиларгами, ҳайдовчиларгами?

Автомобиль транспорти маданиятини ошириш бугунги кунда жуда муҳим иш. Бу эса ўз-ўзидан ҳар бир нарсага оқилона ёндошишни, имкониятлардан тўлароқ фойдаланишни тақозо этади. Бугунги кунда жамоат транспортининг бу туридан йўловчиларнинг аксарияти чуқур қониқиш ҳосил қилишаётгани йўқ. Нега? Келинг, яхшиси аввал буни йўловчиларнинг ўзидан эшитайлик-да, мавжуд аҳволга холис баҳо берайлик.

Дам олиш куни... Октябрь бозори бекатидамиз. Бу ерга шаҳарнинг турли бурчакларидан минглаб истеъмолчилар ташриф буюришади. Уларнинг ҳаммасида бир хил ташвиш. Кунни кеч қилмай, бозордан уйга етиб олиш. Бундай пайтда автобусга яқинлашиб кўрингчи, белингиз нақ узилиб кетай дейди. Агар спорт билан шуғулланмаган бўлсангиз, соатлаб бекатда қолиб кетишингиз тайин.

— **Иккита автобусга чиқолмай қолдим, — дейди ўзини Ҳакима Абдумуталова деб таништирган йўловчи.** — Мактабда ўқитувчиман. Дам олиш кунимни автобус кутиш билан ўтказаётганлигимга ачиниб кетдим. Ахир, битта автобусни деб сал бўлмаса, кунни кеч қилишим мумкин. Одам кўп бўлганидан кейин автобуслар ҳам шунга яраша кўпайтирилса, нима қиларди?!

— **Уни қўйинг, — гапга аралашди «Главташкентстрой» қурувчиси Носир Жакбаров.** — Олдин ўз вақтида юрсин бу автобуслар. Кўчага чиқаётсам, йўлдаги машмашадан чўчиб, юрагим ҳалак бўлиб туради. Жамоат транспортининг ўзига яраша қулайлиги бўлиши ҳам керакми, ахир? Мана хоҳлаган автобусга чиқинг, бемалол кета олармикансиз. Йўқ. Нега шундай? Ҳайдовчиларни назорат қилиш йўлга қўйилмаган. Контролёр, контролёр деймиз. Автобусларнинг ўзи назорат остига олинмаганидан кейин жаримачиларнинг нима кераги бор? Бунинг ўрнига хизмат кўрсатиш маданиятини ошириш чоралари кўрилса бўлмайдими?

Шу пайт рўпарамизга Қорақамиш 2/4 массивига қатновчи 65-экспресс келиб тўхтади. Ҳамма ўзини эшикка урди. Кўз-ўнгимизда янада «ғалати манзара» пайдо бўлди... Йўловчилар бир-бирларига тушишга ҳам, чиқишга ҳам халақит беришарди. Бундай аҳволга эса шаҳримиздаги ҳар икки-уч бекатнинг бирида дуч келиш мумкин.

— **Сизнингча, транспорт хизматини яхшилаш учун нима қилиш керак?** — савол берамиз дуч келган йўловчига.

— Ишга талабчанликни ошириш.

— Хизмат кўрсатиш маданиятини юксалтириш.

— Қатъий график асосида иш кўриш!

Энг муҳим таклифни «Ташсельмаш» заводининг ишчиси Сафар Мўминов айтди.

— Ўз-ўзини назорат қилишни кучайтириш керак, — деди у. — Бу тартиб фақат йўловчилар эмас, ҳайдовчилар ўртасида ҳам йўлга қўйилсин. Бу борада эксперимент ҳам ўтказилса, ёмон бўлмасди. Айтайлик, ҳар бир ҳайдовчининг ёнида махсус журнал бўлсин. Унга смена давомида йўловчилар холис фикрларини вақти-вақти билан қайд этиб борсинлар. Ойлик иш ҳақи эса ана шу шикоят ва таклифларнинг умумий миқдоридан келиб чиққан ҳолда белгилансин. Умумхалқ назорати ана шу тарзда йўлга қўйилгандан кейин ҳар ким яхши ишлашга истаса-истамаса, мажбур бўлади.

Хўш, автомобиль транспорти корхоналарида бу хил фикрларни нега жорий қилиш мумкин эмас? Мумкин. Эҳтимол, синов тариқасида бирон-бир автопаркда бир йил қўллаб кўриш мумкин бўлар. Ўзини оқлагач, янгилик бошқа транспорт корхоналарида ҳам жорий этиб борилади. Ҳар ҳолда йўловчининг баҳоси — холис баҳода.

Йўловчиларга транспорт хизмати кўрсатишдаги муаммолар кун сайин кўпайиб боряпти. Аслида бунга биз ҳар куни, ҳар бир соатда дуч келамиз. Ҳаёт оқими шаҳарнинг гавжум кўчаларидан у ёки бу транспортда манзилимизга тезроқ етиб олишга мажбур қилади. Олдинда эса кўз илғамас дилхираликлар, можаролар. Келинг, яхшиси ана шу ташвишларни бир зум унутайлик. Соғлом фикр билан қарайлик. Атроф нақадар гўзал-а? Буни инкор этиб бўлмайди. Қани энди транспортдаги муаммоларни бартараф этишга ҳам ана шундай тарзда ёндошилса? Қанчалик яхши бўларди. Бу шу соҳа мутасаддиларининг ўзларига ҳавола. Аммо йўловчиларнинг ўзлари ҳам холис йўл тутишлари керак.

Келинг, яхшиси, сизнинг таклиф ва истакларингиз билан ўртоқлашайлик. Қандай қилиб жамоат транспорти ишини қайта қуришни жадаллаштириш мумкин, азиз оқшомхон?

Р. АҲМАДАЛИЕВ.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Телетайп лентасидан

● НЬЮ-ЙОРК. АҚШ Панама канали зонасига яна қўшинларнинг катта контингентини юбормоқда. Эй-Би-Си телекомпанияси бу ҳақда Пентагондаги манбалардан хабар топди. Контингент умумий сони вертолёт ротаси экипажларини ҳам қўшиб ҳисоблаганда, тахминан 1300 кишини ташкил этади. Президент Рейган мазкур қарорни илгари шу ҳафтада бўлиб ўтган миллий хавфсизлик кенгаши мажлисидан кейин 1 апрель куни эрталаб қабул қилди. Телекомпания Вашингтоннинг бу хатти-ҳаракатлари Панама миллий мудофаа кучлари бош қўмондони генерал Мануэл Норьегага қўшимча тазйиқ ўтказишга қаратилганлигини таъкидлади.

● ТОКИО. Шу йилнинг февралида Японияда ишсизлар сони 1.73 миллион кишини ташкил этди. Жума куни эълон қилинган расмий ҳукумат докладида ана шу маълумот келтирилган. Ҳозирги вақтда мамлакатда меҳнатга лаёқатли аҳолининг тахминан, 2,7 проценти иш билан таъминланмаган.

● ЛОНДОН. Англиядаги Дувр порти билан Европа қитъаси ўртасидаги паром алоқаси тўхтаб қолди. Кеча пасха байрами бошланиши муносабати билан минглаб инглизлар дам олиш учун қитъага йўл олишгач, паром алоқасида қийин вазият вужудга келди. Ла-Маншдан ўтиш учун навбат кутиб туристлар тушган юзлаб автомашиналар ва автобуслар причаллар олдида тўпланиб қолди. Уларнинг кўпи Ла-Маншдан ўта олмади ва улар Дуврда тунашга мажбур бўлдилар.

Ҳозир паром йўлида Дуврдан Франция ва Бельгияга қатнаб турган кемаларнинг учдан биригина юрмоқда. Жума куни кечқурун кемачилик компанияси раҳбарлари билан денгизчилар касаба союзи вакиллари ўртасидаги музокараларнинг навбатдаги давраси натижасиз тугади. Денгизчилар касаба союзи иш ҳақини оширишни ва меҳнат шароитини яхшилашни талаб қилмоқда. Меҳнат можароси саккиз ҳафтадан буён давом этмоқда.

● ГАВАНА. Социалистик Куба совет мутахассислари ёрдамида ядро тадқиқотлари марказини қуришга киришди. Сьенфуэгос вилоятида қурилаётган Кубадаги биринчи «Хурагуа» атом электростанцияси билан бир қаторда бу марказ ядро энергиясидан тинч мақсадларда фойдаланиш миллий программаси доирасидаги асосий объектлардан бири бўлиб қолади. Куни-кеча қурилишни бошлаш маросими бўлди. Ядро тадқиқотлари марказларининг «Нуль» қувватли деб аталган реакторини, яъни унинг биринчи навбатини 1991 йилда олимларга топшириш пландаштирилмоқда. Сўнгра қурувчилар 10 мегаватт қувватли тадқиқот реакторини барпо этишга киришадилар. Марказда хусусан ядро физикасини ўрганиш юзасидан фундаментал ишлар ва илмий тадқиқотлар ўтказилади, медицина ва қишлоқ хўжалиги манфаатларини кўзлаб, экспериментлар амалга оширилади.

● ДАМАШҚ. Кеча Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида икки ёш фаластинлик ҳалок бўлди. Исроил солдатлари Хеброн яқинидаги Идна мачитига бостириб кириб, диний маросим қатнашчиларини ўққа тутдилар. 18 яшар Исҳоқ Нимер Салимий кўкрагига теккан ўқдан ҳалок бўлди, 20 яшар Жамил Халил Тамизий бошига эса кўздан ёш оқизувчи газ тўлдирилган граната тегди. Бундан ташқари яна 13 киши ярадор бўлди. Босиб олинган территорияларда ҳамма жойда жума куни сионистларга қарши янги намойишлар бўлиб ўтди. Бир қанча ҳолларда Исроил солдатлари намойишчиларга ўт очдилар.

РЕЙГАН КОНТРАСЛАРГА ЁРДАМ БЕРИШ ҚОНУНИ ЛОЙИҲАСИНИ ИМЗОЛАДИ

ВАШИНГТОН. Жума куни президент Р. Рейган Никарагуа контрасларига 17,7 миллион доллар ҳажмида «инсонпарварлик ёрдами» бериш тўғрисида АҚШ конгресси қабул қилган қонун лойиҳасини имзолади. Бу ҳужжатни сенат пайшанба куни 88 овозга 7 қарши овоз билан, палата вакиллари эса чоршанба куни 345 овозга 70 қарши овоз билан тасдиқлади.

Объективда — Чили

Чилилик аёлларнинг қисмати кундан кун оғирлашиб бормоқда. Қашшоқ оилаларнинг оналари ўз фарзандларини катта қийинчиликлар билан улғайтиришмоқда.

СУРАТДА: чилилик болалар ана шундай «коляска»ларда катта бўлишмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

КАЛЕЙДОСКОП

ОШПАЗ-МИЛЛИОНЕР

«Мен тиниқиб ухлай олмаяпман, ўзимни энг бахтли киши деб ҳам тасдиқлай олмайман», дея шарҳлабди ўз аҳволини Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Женевадаги бўлими қошидаги ресторан ошпази Жан-Бернар. Ҳеч кутилмаганда у лотерея бўйича тўрт миллион доллар ютиб олган эди. «Тасодифан сотиб олган лотерея билетимга чиққан астрономик пул ютуғи тўғрисидаги фикр мени асабий қилиб қўйди, фикримни ҳеч бир ерга жамлай олмаяпман», — деб шикоят қилибди у журналистларга.

«Пулларингизни нималарга сарфламоқчисиз?» деган саволга у кўпчиликни ҳайратда қолдириб уй, қайиқ ёки «Роллс-Ройс» машинасини сотиб олиш ниятида эмаслигини баён этган. «Мен ўз ишимни ташламоқчи эмасман. Аммо илгари мен хўжайин учун ишлаган бўлсам, энди ўзим учун ишламоқчиман. Ўз уйимни ремонтдан чиқаришни, унга туташ участкани тартибга келтиришни кўпдан бери ўйлаб юрган эдим. Ишларим тўлиб-тошиб ётибди. Бекорчилик қилишга тўғри келмаса керак», деб жавоб берибди у.

ТОҒ ЧЎҚҚИСИДАН ТОПИЛГАН МЕТЕОРИТ

Ганновердаги геология фанлари федерал бошқармаси ва Бремерхафендаги Альфред Вегенер номидаги қутб ва денгиз тадқиқотлари институтининг тавсиясига мувофиқ «Гейша» (ГФР) экспедициясининг ўн тўрт аъзоси январь ва февраль ойларининг олти ҳафтаси мобайнида Антарктидадаги Шеклтон тоғида тадқиқотлар олиб борди.

Тадқиқотчиларнинг фикрига қараганда уларга ўта қулай ҳаво ҳамроҳлик қилиши билан бирга катта омад кулиб боққан, деб хабар беради Ғарбий Германиянинг ДПА агентлиги. Антарктидатадқиқотчилари тўплаган коллекция орасида вазни 7 фунтга тенг метеорит ҳам бор. Экспедиция қатнашчиси геолог Ханц-Кристоф Хефли ушбу никель ва темир қотишмасидан иборат осмон даракчиси муз қопламаган тоғ чўққиларидан бирида ётган экан, деб ҳикоя қилган.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

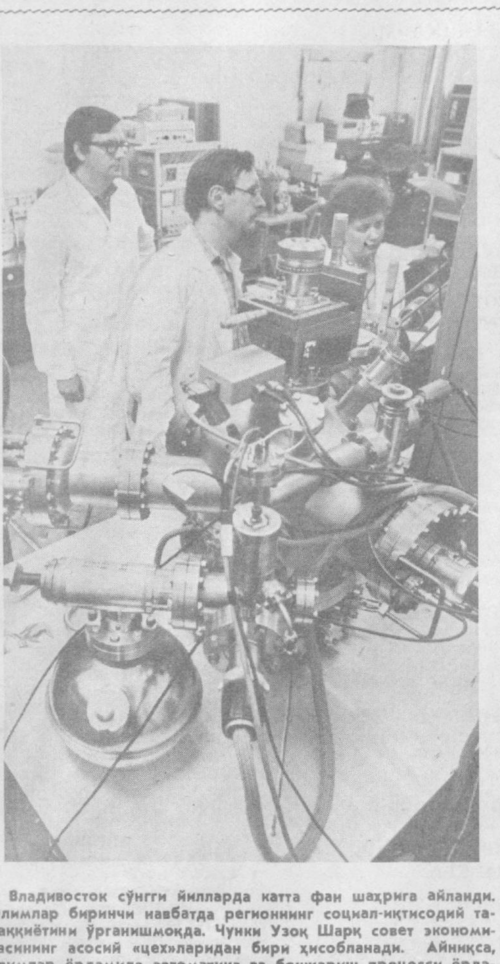

Владивосток сўнгги йилларда катта фан шаҳрига айланди. Олимлар биринчи навбатда регионнинг социал-иқтисодий тараққиётини ўрганишмоқда. Чунки Узоқ Шарқ совет экономикасининг асосий «цех»ларидан бири ҳисобланади. Айниқса, олимлар ёрдамида автоматика ва бошқариш процесси ёрдамида сўнгги йигирма йилда япон денгизининг турли нуқталаридан сувнинг температураси ҳақида кенг ахборот тўпладилар. Бу, албатта, балиқ овлашни янада кўпайтириш демакдир. Ундан ташқари улар электрон ҳисоблаш машинаси ёрдамида қаердан қанча маҳсулот олиш мумкинлиги ҳақида аниқ маълумотлар олишяпти. Бунинг натижасида траулернинг борадиган рейсини олдиндан белгилаб олиш имкони бўлади.

СУРАТДА: институт лабораториясида.

С. Козлов фотоси. ТАСС.

Х аср қиличи

Смоленск областидаги Чижов мактабининг ўқувчиси Володя Микас ўз қишлоғи атрофидан жуда яхши сақланган эски қилич топиб олди.

Рославльский музейи ходимлари ёрдам сўраб, СССР Фанлар академияси Археология институти Ленинград бўлими олимларига мурожаат қилишди. Улар қиличнинг Х асрда ясалганини аниқлабгина қолмай, устанинг номини ҳам ўқишди. Қилични немис устаси Вихберт ясаган экан.

Мутахассисларнинг айтишларича, мамлакатимиз территориясидан бундай қиличларнинг 16 таси топилган. Рославльскийда топилган қилич улар орасида энг яхши сақланиб қолганидир.

Музей очилди

ВЛАДИВОСТОК. Владивосток шаҳри атрофи зонасида жойлашган 24-ўрта мактабда Узоқ Шарқнинг ноёб ўсимликлар ва ҳайвонот дунёси музейи очилди. Ажойиб қушлар ва ҳайвонлар тулумлари, океан қаъридан тутилган балиқларнинг скелетлари ва Уссури тайгасининг қадимий ноёб ўсимликлари гербарийлари, Сихотэ-Алинь конларидан олинган минераллар намунаси Узоқ Шарқда илк бор ташкил этилган мактаб табиат музейида жамланган. Мана, кўп йиллардан бери биология муаллими, РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи А. Калинина болаларни жонажон табиатга нисбатан меҳр-муҳаббат туйғусида тарбияламоқда. Мактаб ўзига хос методик марказ бўлиб қолди. Унинг базасида биология ўқитувчилари мунтазам семинарлар ўтказадилар, кўргазмалар ташкил этадилар. Болалар ташаббуси билан «Кичик табиат академияси» тўгараги тузилди. Мактабни ўз оталиғига олган СССР Фанлар академияси Узоқ Шарқ бўлимининг олимлари у ерда машғулотлар олиб боришмоқда.

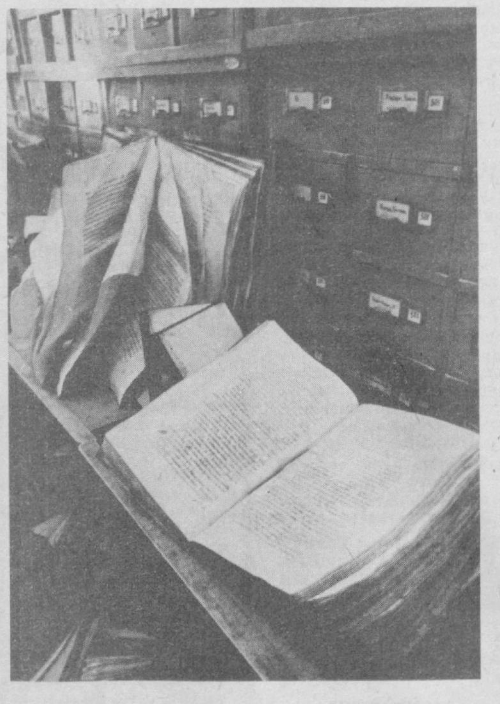

Ленинграддаги СССР Фанлар академиясининг кутубхонаси катта кулфатнинг қурбони бўлди: бу ерда бошланган ёнғин рус ва чет тиллардаги 400 мингга яқин нашрни хароб қилди. Етказилган зиён-заҳматни ҳисоблаш давом этмоқда. Лекин бир нарса аниқ. Юз берган фалокатнинг оқибатини ўнлаб йиллар давомида тугатиш мумкин бўлар. Лекин китобларнинг ўрнини умуман тўлдириш мумкин эмас.

Ўт ўчирувчиларнинг жасорати, ленинградликларнинг беғараз ёрдами, йигирма соат ўт билан олишиш — ёнғиннинг манзарасини шундай ифодалаш керак. Юзлаб кишилар — студентлар, курсантлар, корхоналарнинг меҳнаткашлари, ўқувчилар ҳар куни кутубхона залларида қутқарув ишларини олиб боришяпти.

СУРАТДА: бу китоблар сувдан зарар кўрди.

К. Белинский фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

«САЛОМАТЛИК» КЛУБИ

7 апрель — Жаҳон саломатлик куни

Ҳозирги ва келажак авлодларнинг сиҳат-саломатлиги тўғрисидаги ғамхўрлик **ичкиликбозлик ва алкоголизмга, гиёҳвандлик** ва **кашандаликка** қарши курашни кескин кучайтиришни, шу мақсадда самарали дори-дармонларни ва даволаш методларини яратишни талаб қилади. Санитария тарғиботининг ҳужумкорлигини кучайтириш, аҳолига спиртли ичимликлар, наркотик моддалар истеъмол қилишнинг зарарини ишонарли тарзда ва яхшилаб тушунтириб бериш зарур.

«СССР аҳолисининг саломатлигини муҳофаза қилишни ривожлантириш ва соғлиқни сақлашни қайта қуришнинг ўн иккинчи беш йилликка ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан.

Тамакисиз биринчи кун

— ЖАҲОН САЛОМАТЛИК КУНИ АНА ШУНДАЙ ШИОР ОСТИДА ЎТАДИ

Бутуниттифоқ кардиологлар илмий жамияти (ВНОК) мамлакат аҳолисига кашандаликни ташлашга даъват этиб мурожаат қилди.

Келинг, зарарли одатни тарк этолмаган ҳар бир киши учун 7 апрель сиҳат-саломатликни сақлаш йўлидаги дастлабки қадам бўлсин.

Кашандалик — иллат

Хомчўт ҳисобларга кўра, бир йилда кашандалар салкам 700 тонна синил кислотаси (хавфли заҳар)ни, 400 минг тонна аммиакни, 600 минг тонна қора мой, 100 минг тонна никотинни атмосферага чиқаришади.

* * *

Инсоният ҳар йили 12 миллион сигарет тамаки чекади ва қолдиқларини ташлайди. Бунинг массаси 2 миллион 500 минг тоннадан ошиб кетади!

* * *

Бир қути сигарет чекилганда организм 0,0012 грамм синил кислотасини, 0,18 грамм никотин, 0,642 грамм аммиак, 0,92 грамм углерод оксиди, 0,22 грамм пиридин асосларини ва бошқа концероген моддаларни олади. Ҳамма тамаки тутунида 100 дан ортиқ компонентлар бўлиб, шулардан 40 таси ўта хавфли ўсмаларни келтириб чиқаради.

* * *

100 минг дона сигарет чекишга улгурган 30 фоиз эркаклар ва 20 фоиз аёллар сурункали бронхит хасталигига чалинган. Чекмайдиган кишиларда эса бу рақам 5 фоизни ташкил этади.

* * *

ЧССРда ўтказилган махсус текширишлар натижасига кўра, ҳаётида 200 минг сигарет чеккан кишиларда чекмайдиганларга нисбатан ўпка раки 60 марта кўп бўлади. Агар барча эркаклар чекишни ташласалар ўпка ракидан ўлиш 40 фоизга камайган бўлар эди.

* * *

Планетанинг 40 фоиз аҳолиси (эркаклар ва аёллар) чекади. Улар бир секундда 300 минг дона сигарет чекишади.

* * *

Чекишга қарши кураш бутун дунёда авж оляпти. Врачлар ўртасида чекиш бирмунча камайди. Буюк Британияда бир неча йилларда 43дан 21 гача, АҚШда 15 йилда 40 дан 29, Швецияда 46 дан 37 процентгача қисқарди. Канада, Финляндия, Дания, Австралияда ҳам врачлар чекиши сезиларли даражада камайди.

Икки оғунинг қилмиши

Куни-кеча Ҳ. исмли аёл ҳузуримизга келиб бундай деди: «Менинг умр йўлдошимнинг кўзи хира тортаяпти. Ишлаётган жойи умуман кўзига зарар қилмайди. Кўз нури сарфлашни ҳам талаб қилмайди. Илгари кўриш қобилияти ўткир эди, эндиликда газета-журнални ҳам ўқий олмаяпти. Менга ўқитади. Иложи бўлса дори-дармон берсангиз...».

Аёл сўзидан маълум бўлдики, унинг эри ичкиликка ва тамаки чекишга муккасидан кетган экан.

«Хўш, бунга ичкилик ва тамакининг нима дахли бор», дейишингиз табиий, азиз оқшомхон. Гап бундай. Ашаддий кашандалар ва пиёнисталар маълум бир вақтдан кейин баъзан ёруғ дунёни кўришдан маҳрум бўладилар. Текшириб кўрилганда, ичувчининг бош мия қобиғида ўлган ҳужайраларнинг бир талай «гўри» топилган. Бу айниқса, кўриш фаолиятини идора этувчи бўлимида кўпроқ экан.

Алкоголь ва тамакининг доимий асорати натижасида кўпинча 30—50 ёшли кишиларда кўриш нерви заҳарланади. Аёлларда бу хасталик бирмунча оғирроқ кечади. Бу тўсатдан бўлмайди, кўз кўриш нури аста-секин сусаяди. Вақт ўтиши билан ёруғлик сезиш фаолияти пасаяди, кўриш майдонида оқ, қизил, яшил ранглар учиб тургандай сезилади. Уларда ёзиш ва ўқиш қийин кечади.

Сурункали спиртли ичимлик ичиш натижасида хасталик бир неча ой мобайнида намоён бўлади. Тамаки чекувчи кишилар эса, бир неча йилларда касалликка чалинади. Шунингдек, бу беморнинг ёшига, асаб системасига, алкоголь ва тамакига шахсий сезгирлигига боғлиқ.

Ҳаммасидан кўра техника спирти, масалан метил спирти ўта хавфлидир. Метил спиртининг оз миқдори ҳам кўр қилиши мумкин. Бу баъзи кишиларда дарҳол юз беради, баъзиларда бир-икки соатдан то 15 кунгача ўз асоратини кўрсатади.

Ўткир алкоголь ичимликлари — арақ, самогон, коньяк ичилганда айниқса кўзга зарарли таъсир кўрсатади. Кашандаларда, оддий тамаки чекувчи кишиларда, ҳаттоки чекилган бинода узоқ вақт турган кишиларда ҳам кўз кўриш қобилияти пировардида сусаяди.

Сурункали алкоголь ва никотиндан заҳарланган кўзнинг кўриш қобилиятини тиклаш, даволаш қийин. Шифокорлар беморларга ёрдам беришга интилади, бироқ даволаш яхши наф келтирмайди. Бемор тамаки чекишни ва спиртли ичимликни, ҳатто пивони ҳам истеъмол қилмагандагина, бутунлай ташлаганда аҳвол бир оз ўнгланиши мумкин. Шундан сўнг ҳам ичиш ва чекиш давом эттирилса, кўзнинг кўриш қобилияти турғун сусаяди, пировардида кишини кўрликка олиб келади. Демак, инвалид бўлиб қолади.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ.

Ширин сўз соҳибаси

Тошкентдаги Улуғ Ватан уруши инвалидлари госпиталининг биринчи неврология бўлимида таклиф ва мулоҳазалар дафтари бор. Ундаги барча ёзувларнинг муаллифлари уруш инвалидлари ва қатнашчиларидир. Қуйидаги сўзларни ўқиймиз: «Ҳамшира қизнинг қўли енгил, қалби эса меҳрибон», «Дононинг майин ва мулойим сўзи, ўринли муолажаси бемор кишини тезда дарддан фориғ этади». Бу сўзларни шифохонада дардига шифо топиб оиласи, бола-чақаси бағрига қайтган уруш ветеранлари М. Самиғжонов, Т. Симонова, З. Назарова, С. Шеховцева ва бошқалар ёзиб қолдиришган. Булар бўлим ҳамшираси Доно Ҳайдаровага аталган.

Ҳамшира Доно Мирзаевна Ҳайдарова касбини яхши бажариши билан бирга, бир оғиз ширин сўзи билан бемор қалбига бир олам қувонч бахш этади. У ўз касбини ардоқлайди. Шунинг учун ҳам отахон жангчиларнинг саломатомонлигидан, иссиқ-совуғидан тез-тез хабар олади, ҳар бирининг дардига малҳам бўлади.

Доно Ҳайдарованинг ҳамширалик касбини эгаллашига дастлаб дадаси Жўра ака Миралимов илҳомчи бўлган. У киши хирург бўлганлиги учун ҳам фарзандига тиббиёт илмини иштиёқ билан ўргатган.

— Донохон ибратли ҳамшира, — дейди госпиталь бош врачи ўринбосари З. Эргашев. — Унинг ажойиб фазилати касб маҳорати билан уйғунлашиб кетган. Ҳамшираларимиздан Мария Чекурова, Диля Ғофурова, Турдихон Мавлонова ва бошқа ана шундай ҳамшира қизларимиз меҳнати билан фахрланамиз.

Улуғ Ватан уруши йилларида ҳамширалар ярадорларга доимо парвона бўлишган. Шунинг учун ҳам жангчилар бу қизларни «ширин сўз эгаси» деб таърифлашарди. Доно Ҳайдарова ҳам тинчлик йилларида беморлар кўнглини хушнуд этадиган ширин сўз соҳибасидир.

М. САВЕЛЬЕВ,
уруш ва меҳнат ветерани.

В. Титов фотоси.

Шаҳар, профилактик медицина кўриги поликлиникаси ўзида тўртта лаборатория, иккита рентген кабинети ва экспресс лабораторияни бирлаштирган. Поликлиника хизматчилари 85 мингга яқин аҳолига намунали медицина хизмати кўрсатади.

СУРАТДА: Врачлар М. Шотурсунова ва З. Абдуқодирова анализ олиб боришяпти; қон олиш кабинетининг ҳамшираси М. Жалилова иш устида.

Р. Шарипов фотоси.

Бу қизиқ!

ЖИГАРГА ҲАЙКАЛ

Испаниянинг Ферол шаҳрида яшовчи жарроҳ Кинтанилла Уланинг ташаббуси билан врачлар тўплаган маблағ ҳисобига шаҳарда... цирроз касаллиги билан оғриган жигарга ҳайкал ўрнатилди.

Мармар тошдан ясалган ҳайкалнинг очилиш маросимида жигарнинг аҳамияти, спиртли ичимликнинг, чекишнинг соғлиқ учун зарари ҳақида шоирлар шеърлар ўқишди, врачлар нутқлар сўзлашди.

Жарроҳ К. Уланинг таъкидлашича, бу ҳайкал ўз соғлигини ўйлаган одамларга, жигар танамиздаги энг нозик ва энг керак заҳматкаш аъзо эканлигини уқдириб туради.

СИГАРЕТГА ҚАРШИ ЛАЗЕР

Даволанувчининг қулоқ супрасидаги маълум нуқтага йўналтирилган лазер нурининг беш-олти маротаба чақнаши одамни нохуш одатлардан бири бўлган — чекишдан халос бўлишга ёрдам беради. Сингапурлик мутахассислар томонидан анъанавий Хитой табобати асосида ишлаб чиқилган метод ғоят ишончли натижалар беради. Икки ҳафта давомида «лазер пунктурали» даволаш курсини қабул қилган ашаддий кашандаларнинг деярли 80 проценти сигаретга бўлган хоҳиши йўқолиб, чекканларида оғизларида аччиқ таъм ҳис қилдилар ва охир-оқибат чекишни ташладилар.

Маълумки, сигаретдан воз кечган кашанда аввалига ўзини нохуш сезиб, сержаҳл бўлиб қолади. Агарда даволанишда лазерга ишонилса бундай бўлмайди, деб таъкидлайдилар оригинал метод муаллифлари. Бунинг устига лазерли терапия оғриқсиз, узоқ давом этмайдиган ва асоратсиз ҳисобланади.

ТУЗОҚ

Киноя-репортаж

Ҳар ҳолда, нима юз берди, ўзи! Унинг ишончи комил: уни алдашди. Нима деб сўз айтишмасин, барибир алдашди, «сотишди» деб ҳисоблайди. Ўн беш ёшли ўсмирнинг катталарга ишончини йўқотиши, кўзига дунё остин-устун бўлиб кўриниши даҳшатли. Юз берган воқеа ҳақида сўзлаётиб беихтиёр ноқулай аҳволга тушиб қолганингизни ҳам сезмайсиз. Шунинг учун воқеаларнинг кетидан борамиз.

Саша Б. нинг онаси ёзган хатдан: «Известия» газетасидаги «Репортёр» топшириқ олди: «Чекишни ташланг» деб номланган мақолани ўқидим. Қуруқ тарғиботни бас қилинглар, деб бақиргим келади! Менинг ўғлим тарбияси қийин болалар сирасидан. Февраль ойидан бошлаб очиқчасига чека бошлади. Илгарилари эса бировга кўрсатмай чекарди, мана энди ҳамманинг кўз олдида чекади, ҳеч кимдан уялиб ўтирмайди. У билан кўп гаплашдим, фойдаси бўлмади — у яна чекяпти. Аммо кунларнинг бирида шундай деди: «Чекишни ташламоқчиман, лекин қўлимдан келмаяпти. Врачлар билан гаплашиб кўринг — мен ҳаммасига розиман».

Чиндан ҳам Саша ҳаммасига тайёр эди. У ўзининг қарорини (эҳтимол ҳаётида биринчи бор жиддий қадамини) мана шундай тушунтирди:

— Биринчи синфдан чека бошладим. Катталарнинг чекишини кўп кўрардим. Мен ҳам чекишни бошлаб улар «маза қилишяпти» деб ўйладим. Ўзимни тўхтатиб туролмадим. Орачорада ташлаб ҳам кўрдим, ойлаб, ярим ойлаб чекмай юрдим. Сўнг яна қайтадан...

Эътибор беряпсизми, сўз бугун мактаб ўқувчилари деярли ёппасига олиб юрадиган оддий сигаретлар ҳақида боряпти. Ва мана шундай муҳитда чекишни ташлашга аҳд қилишнинг ўзи ҳам ирода ва мардлик белгисидир. Айниқса ўн беш ёшли ўсмир учун. У шуни тан олдики, катталарнинг кўмагисиз чекишни ташлай олмас экан. «Менинг характерим заиф, — деб у менга иқрор бўлди. — Илгарилари баъзан-баъзан чекишдан чалғиб ҳам турардим — от спорти билан шуғулландим, аммо секцияни ёпиб қўйишди. Сўнгра шундай зерикиб кетдимки...»

Саша Б.нинг онаси ёзган хатдан: «Ўғлим билан иккимиз наркология диспансерига бордик. Дарров паспорт сўрашди, йўқ, ҳозирча туғилганлик ҳақида гувоҳномамиз бор эди. Врач билан суҳбатда ўғлим чекишни ташламоқчи эканлигини айтди, аммо врач бунга эътибор бермади. Эсиз, мен буни кейинроқ тушундим».

— Ичиб кўрганмисан? — деб сўрашди Сашадан.

— Ҳа, бир неча марта, — деб тан олди у.

— Нашаничи?

— Уни ҳам. Аммо у менга ёқмайди, сигарет чекким келади.

— Бензин ҳидлаганмисан?

— Бир неча марта.

Тан олиш керакки, бундай иқрорлар учун ҳам мардлик, шу билан бирга врачларга, катталарга ишонч керак бўлар эди. Хўш, уларчи? Улар ишонмадилар. Аниқроғи, ўсмирнинг наша чекканлиги, бензин ҳидлаганигагина ишонишди. Бунинг ўзи етарли эди. Чекишни ташлашга бўлган истаги эса улар учун майда гап бўлиб туюлди. Ва унинг карточкасидаги «диагноз» деган жойда бир йўла икки сўз — «наркоман? токсикоман?» деган ёзувлар пайдо бўлди. Бу ахборот муассасасининг ўз белгилари, деб Саша ҳам, унинг онаси ҳам бунга эътибор бериб ўтиришмади.

Врачнинг хулосаси эса уларни кўп куттирмади: ўсмирни руҳий беморлар касалхонасига ётқизиш керак. Сашанинг онаси нега у ёққа бораркан деб иккиланганда, «Ҳаммаси жойида бўлади, чекишга қарши даволаймиз», деб врач таскин бергандек бўлди.

Баъзи вақтларда онага ўғли тузалаётгандек бўлиб туюлди, унинг ёнига тез-тез бориб турди. Сашанинг сўзига қараганда ҳам ҳаммаси яхши бораётган эди — у рози, зерикмаяпти, даво олаяпти. Саша бу ерда ҳам ҳақиқатни айтди. Она ўғлига, врачларга ишонди. Аммо бу ҳақиқат унга ёлғондан беш баттар таъсир қилди, уйқусиз тунлар шундан бошланди, ҳатто ухлатадиган дорилар ҳам унинг дардига дармон бўлолмади.

Саша Б.нинг онаси ёзган хатдан: «Одатда учрашувлар учун коридорга икки-уч стол-стул қўйишарди. Бу гал бизни катталиги ошхонадек келадиган кичикроқ хонага олиб киришди. Ҳамма касаллар шу ерда эди. Улар 40 киши. Шунчалик димки, ҳеч нарсани кўриб бўлмасди. Мен тўғри маънода ҳам, кўчма маънода ҳам кўрман, деб ўйладим. Мен билан келган дугонам эса ўғлимдан шундай деб сўради: «Саша, турмадан келганлар ҳам сизлар билан турадими?». «Йўқ, баъзилар турмада бўлишмаган», — деди у. Шундан сўнг ўғлим ўзларининг «пахан»ларини мақтаб қолди, у 5-палатасининг «обрўсини» кўтарганини ва шунга ўхшаш гапларни айтди. Қўрқувдан менинг тилим айланмай қолди. Сиз, журналистлар, фақат сафсата сотаяпсизлар. Ахир, айтинглар, қандай қилиб 14—15 ёшли ўсмир болани устомон нашавандлар ва жиноятчилар билан бирга қўшиб қўйиш мумкин?!».

Унинг ҳамма ниятлари барбод бўлган эди. Мана шундай оғир зарбадан сўнг ўзига келган Екатерина Николаевна фақат бир нарсанинг ташвишига тушиб қолди: ўғлимни шу ердан олиб чиқсам бўлди. У бундан ортиқ ҳеч нарсани ўйлай олмасди. Аммо Сашани бермадилар: даволаш курси ҳали тугалланмаган эди.

Саша Б. билан суҳбатдан:

— Касалхонадаги кунлар қандай кечди?

— Ҳаммаёқ ёпиқ. У бурчакдан бу бурчакка қатнайсан, холос. Қачон сигарет олиб келишларини кутасан фақат. Баъзан шахмат ўйнаймиз. Фақат шифтга боқиб ётганинг-ётган. Панжара ортида қанақа ҳаёт бўларди. Ҳатто сайр қилгани ҳам чиқаришмайди.

— Сен у ерда чекдингми?

— Чекканда қандоқ.

— Сигаретларни ким олиб келарди?

— Болаларнинг қайси бировидир олиб келарди, баъзида бизнинг 9-бўлимга нонушта қилгани келганлар берарди. Йўлда сигарет сотиб олардик.

Сашага тезроқ жавоб олиш учун қилинган илтимослар, зорланишлар учун бутун бир ҳафта кетди. Сашанинг онаси турли муассасалардаги танишларига бош уриб борди, қутқаринглар, деди.

— Ҳамма жойда менга ақлидан озганми деб қарашарди, — шундай дея Екатерина Николаевна ҳануз йиғларди. — Сигаретга қарши даволашдими? Сизни у ерга милиция юборганмиди? «Тез ёрдам» машинаси олиб борганми? Йўқ, ахир, йўқ! Ва улар асло мен нега ўғлимни руҳий беморлар касалхонасига ётқизганимни тушунишмади, бунга ишонишмадиям.

Воқеалар эса тез ривожланиб борарди: Саша зерикмади. Қайтанга бундан рози ҳам бўлди. Ўзича, албатта. Атрофда ўзига ўхшаган болалар, яна шунча «саргузаштлар!».

Саша Б. нинг онаси ёзган хатдан: «Чоршанба куни ишдан аввал касалхонага бориб жума куни жавоб беришармикан, деб бирров сўрамоқчи бўлдим. Аммо яна янгилик устидан чиқдим: ўғлимнинг оёғига татуировка солиш учун чизиб қўйишибди — фақат ишни давом эттиргани нина топишолмай турган экан. Касалхонадаги «нинатерапия» мана шундай бўлиб чиқди. Мен татуировкангни уйда соларсан, бу ерда қўя тур, деб ўғлимга ялиндим. Уйда болалар билан, қизлар билан суҳбатлашасан, ахир бу яхши эмасми, дедим. У эса ўз сўзида туриб олди: барибир нина санчтираман. Бу ердагиларнинг ҳаммасининг шундай татуировкаси бор, бу жуда чиройли. Мен ўғлимни таниёлмасдим. У ўзгариб кетган эди. Майли, барибир, худога шукур, Сашагинамни чиқаришди, олиб кетишга рухсат беришди».

Нега бундай воқеа юз берди? Нега Саша айнан мана шу муассасага бориб қолди? Биз бу ҳақда Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги наркология бўлимининг бошлиғи Н. Лоханский билан суҳбатлашдик. Ноиложмиз дегандек қўлларини ёзди: бу ерда Тошкентдаги касалхона эски. Одам ошиб-тошиб кетган. Нима ҳам қилардик. «Демак, ўзлари даволанишни хоҳлаган ёки даволанишга юборилаётган ўсмирлар учун фақат биттагина адрес бор эканда», деб сўрадим мен. Николай Иванович, ҳам биттагина, деб тан олди.

— Биз у ерга ўтган йили сентябрь ойида, қўққисдан текшириш ўтказгани борган эдик, — деди у. — Ўшанда ғазабни қўзғатувчи тартибсизликлар очилди. — Ўсмирлар ашаддий жиноятчилар билан бирга қўйилган экан. Биз аҳволни тезда тузатиш учун кўрсатма бердик. Ҳозир касалхонада аҳвол бир-икки йил аввалгига қараганда анча яхши.

Нимадир ўзгарганига биз ҳам ишонч ҳосил қилмоқчи бўлиб, ўша жойни бориб кўргимиз келди. Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш бошқармаси руҳий касаллар клиник шифохонаси бош врачининг ўринбосари Л. Рябова мени унчалик хушламайроқ қарши олиб:

— Кўриб нима қиласиз? Гиёҳвандлар, токсикоманлар бўлимларга жойлаштирилган. Алоҳида наркология бўлими энди ташкил бўляпти, ҳозир бино ремонт қилинмоқда, — деди.

Барибир мен ўз сўзимда туриб олдим. «Майли, нима қилдик, энди», деб у бўлимларни кўрсата бошлади. Бу бўлимда иккинчи қаватда даволанаётган руҳий касаллар, алкоголчилар орасида етти гиёҳванд ҳам бор эди. Уларнинг «ишини» варақладим. Людмила Фёдоровна эса рўпарамда туриб, ҳаяжонланар эди. Эҳтимол у, журналистнинг бу «ишларга» қизиқиши бежиз эмаслигини фаҳмлаган бўлса керак, огоҳлантириб қўярди:

— Ҳа, албатта, бордию, ёшлар кўп бўлса, уларга алоҳида бино ажратиб берамиз.

Мен бош чайқайман. Ва яна ўйлаб қоламан. Уларнинг мана айтайлик, 40 йилдан буён нашавандлик ва гиёҳвандлик қилиб келаётган ўн беш ёшдан буён наша чекаётган, ўн саккиз ёшидаёқ судланган, 1972 йилдан буён турли жиноятлари учун уч марта судланган В. Б. — ков сингарилардан ажратиб даволаш учун яна қанча ўсмир керак? Бу жиноятчилар билан эса 1973 йили, 1970 йили туғилган ўсмирлар ёнма-ён туришибди... 1964 йили туғилган йигитчаларнинг ўринлари ҳам мана шу жойда! Буни қандай тушуниш мумкин? Улар фақат ёшига қараб эмас, ва балки «қизиқишлари»: наша чекиши, гиёҳванд-нашавандлиги, морфийга ружу қўйганлиги, кўкнорини хуш кўриши, токсикоманлигига қараб ҳам бир жойга тўпланган. Ақл бовар қилиб бўлмайди!

...Ҳозир Саша Б.нинг медицина картаси шаҳар наркология диспансерида сақланмоқда. Уни бу ерга руҳий касаллар шифохонасидан юборишган. Тахмин қилинаётган диагнози — гиёҳвандлиги ва токсикоманлиги эса тасдиқланмади.

Аммо шуни тушуниш қийин эдики, врачларнинг бир қарорга келишлари учун болагина нега айнан мана шунақа антиқа «даволаш» тартибини бошидан кечиришга мажбур бўлди? Мутлақо тушуниб бўлмас бошқа нарсалар ҳам бор: инсоннинг тақдирига қандай қилиб мана шундай енгил-елпи муносабатда бўлиш, унинг ҳаёти билан ҳазиллашиш мумкин? Ахир, диспансерда руҳий касаллар шифохонасидаги даволаш шароити қандай эканлигини яхши билишарди-ку. Биз қамоқдан қайтиб келиб, яна ундан ҳам оғир жиноятларга қўл ураётган жиноятчилар ҳақида кўп гапирамиз. Энди эса шифохонадан «даволаниб» чиққан кишиларнинг касаллиги қайта ҳуруж қилиши, баттар авж олиши ҳақида ҳам масала қўйишнинг вақти етди. Айрим ўсмирларнинг тўғри йўлга кириш орзусидаги ҳаракатлари мана шундай аксига олмоқда. Саша Б. нинг воқеаси буни кўрсатиб турибди. У врачларнинг «шарофати» билан бориб қолган муҳитда энг тажрибали гиёҳванд бўлиб етиши мумкин эди. Бу ҳол кишини ўйлашга мажбур этади. Бу тарих Тошкентдаги наркология хизматининг нақадар ночорлиги, ўз ҳолига ташлаб қўйилганлигини намойиш қилади.

...Мана шундай «тажриба ошириш»дан кейин Саша Б.нинг тақдири қандай бўлишини олдиндан айтиш қийин. У чекишни давом эттирмоқда. Касалхона ҳақида эса ўйламасликка ҳаракат қиляпти. Уйига ярим кеч қайтадиган бўлди. Баъзан эса умуман келмай қолади. Онасига қўполлик қилмоқда. Екатерина Николаевнанинг ташвишлари яна ҳам ортди. У квартирасини алмаштириб, шаҳарнинг бошқа районига кўчиб ўтмоқчи. У умид қиляпти, у ўғли учун курашмоқда.

Аммо, бошқа жойда унинг учун яхшироқ бўлармикан?..

Г. АЛИМОВ,
«Известия»нинг махсус мухбири. Тошкент.
«Известия»нинг 1988 йил 4 апрель сонидан.

АССАЛОМ, ФУТБОЛ!

ЧЕМПИОНАТ СССР

Эртага I лига командалари ўртасида футбол бўйича СССР биринчилиги старт олади

Биродар АБДУРАИМОВ:

«Мақсадимиз—олий лига»

Эртага шаҳримизда катта футбол байрами бошланади. «Пахтакор» Марказий стадионида «Пахтакор» ва Волгограднинг «Ротор» командалари учрашуви билан СССР 51-чемпионати биринчи лига коллективларининг Тошкентдаги ўйинларига старт берилади. Бу кунни минглаб футбол шинавандалари сабрсизлик билан кутишди. Сабаби, ўтган йили биринчиликнинг иккинчи даврасида яхши ўйинлар кўрсатиб мухлислар қалбида умид учқунлари ёққан севимли командамиздир.

Ҳозирги пайтда кўплаб ишқибозларни битта савол ўйлантирмоқда: «Бу йил «Пахтакор» олий лигага чиқа олармикин!» Редакцияга қилинаётган қўнғироқ ҳамда келаётган хатларда ҳам айнан шу савол ва янгиликлар билан қизиқишмоқда.

Куни-кеча «Қибрай» спорт базасига бориб, коллективдаги янгиликлардан ҳурматли оқшомхонларни хабардор қилиш мақсадида пахтакорчилар бош тренери Биродар Ҳасанович АБДУРАИМОВ билан суҳбатлашдик.

— Биродар Ҳасанович, аввало сизни ва коллективингиз аъзоларини барча оқшомхонлар номидан янги футбол мавсуми билан чин кўнгилдан табриклаймиз. Олдингизга қўйилган вазифани уддалашда омад тилаймиз.

— Катта раҳмат. Доимо соғ-саломат бўлишсин.

— Энди команда янги мавсумга қандай тайёргарлик кўргани ҳақида гапириб берсангиз.

— Тайёргарликнинг биринчи босқичини ўтган йили мавсум тугаши биланоқ бошлаб юбордик. Яъни Африкада бир қанча ўртоқлик учрашувлари ўтказдик. Кейин Болгарияда давом эттирдик. У ерда асосан умумжисмоний ва техник машқларга кўпроқ эътибор бердик. Бир неча марта кучимизни синаб ҳам кўрдик. Йигитлар ҳам яхши дам олиб қайтишди. Сўнгра сафардаги тайёргарлик Сочида ниҳоясига етказилди. У ерда биз нималарга қодир эканлигимизни, яъни кучимиз қай даражада, олий лигага чиқиш учун курашишга қурбимиз етадими, йўқми, шуни билиб олишимиз лозим эди.

— Дарвоқе, бу савол ҳар бир ишқибозни қизиқтиради. Команда бу вазифани шу йил уддалай оладими?

— Уддалай олади! Бунинг учун имкониятларимиз етарли. Кейин қанча орқага сурилса шунча қийинлашаверади. Мақсадимиз битта: олий лигага йўлланма олиш. Бунга кучимиз етарли эканлигини Қора денгиз бўйидаги ўйинлар ҳам тасдиқлади.

— У ерда ўтказилган учрашувлардан қайси бири сизга кўпроқ маъқул бўлди:

— «Гурия» билан бўлган учрашув. Нега десангиз, ундан олдинги матчларда ёмғир ёққан, майдон сирғанчиқ бўлиб йигитлар ўз имкониятлари даражасида тўп суришолмаганди. Грузин футболчиларига қарши майдонга тушишганда ҳаво яхши, майдон қуруқ бўлди. Иккала томон барча звеноларда яхши ўйин кўрсатди. Баҳс қизғин, муросасиз ўтди ва чиройли комбинацияларга бой бўлди. Бу беллашувда ланчхутиликлар лиганинг энг кучли коллективларидан бири эканликларини яна бир бор намойиш этишди.

— Икки йўлланмага асосан қайси командалар даъвогарлик қилиши мумкин?

— МАСК, «Гурия», «Даугава», «Ростсельмаш», АСК «Карпати» ва биз. Шунинг учун ҳам биринчи даврадаёқ кучли иккиликда мустаҳкамланиб олишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз.

— Команда составидаги ўзгаришлар ҳақида ҳам икки оғиз гапириб берсангиз.

— Собиқ пахтакорчилардан Билолов, Бикулов ва Пятницкийлар командага қайтишди. Шунингдек, «Торпедо» (Москва)да ўйнаган Шавейко, «Крылья Советов» (Куйбишев) дарвозасини қўриқлаган Кахиани, Навоийдан Тошев, Тошкентнинг «Трактор» командасидан Ғафуровларни ҳам сафимизга қўшдик. Биздан эса Близнюк, Ковшов, Жигалкинлар кетишди. Команда капитани — Геннадий Денисов, ёрдамчиси — Марат Кабаев, комсорги — Азамат Абдураимов.

—Асосий эътиборингиз?

— Ҳужум — энг ишончли ҳимоя. Қаерда ўйнамайлик — хоҳ уйда бўлсин, хоҳ сафарда асосий эътиборни шунга қаратамиз. Диспетчерлик қила олиши мумкин бўлган Пятницкий, Қосимов, Постнов каби ярим ҳимоячиларимиз ҳужумнинг таянчи бўлишади. Кўп нарса уларга боғлиқ. Уч кучли коллектив билан Тошкентда ўтказилган ўртоқлик учрашувларида ҳужумдаги ютуқ ва камчиликларимизни аниқлаб олдик. Шунингдек, звенолар мустаҳкамлиги ва баҳамжиҳат ҳаракат қила олишини яна бир карра текширдик. Энди навбат синовга.

— Мухлисларга тилакларингиз?

— Аввало шуни айтишим керакки, биз улар олдида яхши ўйин кўрсатишдан қарздормиз. Ниятимиз бу йил уларнинг кўнглини шод қилиш ва қарзларимизни узиш. Истагим ўтган йилдагидек стадионни тўлдириб командамизни қўллаб-қувватлаб турışса. Улардан энг катта мадад шу бўларди.

Суҳбатни **Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ** ёзиб олди.

СУРАТЛАРДА: «Пахтакор» футболчилари машғулот пайтида. Ўнгда эса команда бош тренери Б. Ҳ. Абдураимов.

А. Учаев фотолари.

„Тошкент оқшоми" газетасининг футбол мухлисларига истагим, бу йил ўтган йилга ўхшаб қўллаб-қувватлаб туришса ўз қарзимиздан қутилишга ҳаракат қиламиз, яъни яхши ўйин кўрсатамиз. Абдур.

Омад ёр бўлсин

Кўп йиллардан буён «Пахтакор»нинг мухлисиман. Команда чиройли ўйин кўрсатса қувондим, муваффақиятсизликларидан ранжидим. Бундай ҳолат биргина менда эмас, барча тошкентлик ишқибозларда ҳам шундай десам хато қилмайман. Айниқса, икки-уч йил илгариги матчларни кўрган кишининг кўпроқ дили оғригани шубҳасиз. Айримлари, ҳатто, қўлини ювиб «тамом, беш-олти йилда чиқсаям катта гап» дейишди. Аммо ҳақиқий фидойилар умидларини узмай стадионга бориб, севимли командамизни қўллаб-қувватлаб туришди.

Ўтган йилги юбилей чемпионати эса «Пахтакор» учун бироз ўнгланиш бўлди. Коллектив кўпгина учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказиб, ажойиб ғалабаларга эришди. Бу йилги мавсумга тайёргарлик жараёнидаги контроль матчлар ва Федерация Кубоги ўйинларидаги муваффақиятлар кишини қувонтирди. Унинг ушбу мавсумда икки йўлланмадан бирига асосий даъвогар эканлигидан далолат берди. Бундан буён ҳам пахтакорчиларга омад ёр бўлсин.

Баҳром ИНОЯТОВ.

Ёшлар коллектив таянчи

Бундай ўйлаб қарасангиз «Пахтакор» бир неча марта биринчи лигада ўйнашга мажбур бўлган ва узоғи билан икки йилдаёқ кучлилар сафига қайтган. Лекин сўнгги галгиси жуда чўзилиб кетди. Бу, албатта, олдинги тренерларнинг шошқалоқлиги, узоқни ўйламасдан иш тутишидан. Бунинг оқибатида 1986 йилда ҳатто биринчи лигадан ҳам тушиб кетиш хавфи туғилди. Ўтган йилдан бошлаб эса командага собиқ пахтакорчи Б. Абдураимов бошчилик қилиб келяпти. У ишни ёшларни коллективга жалб этишдан бошлади. Натижа ёмон бўлмади. Дўрмонов, Қосимов, Абдураимов ва Постновлар чиройли ўйинлар кўрсатиб кўпчиликнинг олқишига сазовор бўлишди. Умид қиламизки, пойдевори мустаҳкамланган севимли командамиз бу йил ўз олдига қўйган вазифанинг уддасидан чиқади ва келгусида кучлилар сафига муносиб рақиб бўлиб қўшилади.

Аҳмадали МАМАДАЛИЕВ,
ўқитувчи.

Ишқибозлар

(Ҳажвия)

Футбол ишқибозларининг орзиқиб кутган кунлари ҳам етиб келди. Икки оғайни, Вали билан Ҳошим телефонда гаплашишяпти...

— Салом дўстим, қалайсан, ўзинг биласан, бугун биз учун катта байрам. «Пахтакор»нинг биринчи ўйини, бормасак бўлмайди. Бирор жойда учрашсак, — таклиф қилди Вали.

—Ўзим ҳам ҳозир телефон қилиб қоларсан, деб хаёлимдан ўтказиб тургандим. Шеригимни ҳам бирга олиб бораман, яхши бола. Исми Давлат, борганда кўрасан. Ҳа, айтгандай билет тайёр, лотереяси билан. Бўпти, учрашгунча...

Улар «Анҳор»да учрашишди. Бу ер одатдагидан кўра гавжум, бўш жой йўқ эди. Буфетдан егулик олишдида четроққа бориб ўтиришди.

— Шу яхши иш бўлмади-да, — деди Вали.—Оз вақт қолди. Тезроқ бўлайлик.

Ҳошим индамай қўлтиғидан қоғозга ўралган нарсани чиқариб, стаканларга қуйди:

— Энди, дўстлар, командамиз бугунги ўйинни ютиши учун кўтарамиз.

Бироздан сўнг Ҳошим сигарета тутатиб, «командамизда ўзгаришлар бўлганмиш!», деб сўради Валидан.

— Ҳа, умидли ўйинчилар келиб қўшилишган. Состав мустаҳкам. Ажаб эмас бу йил олий лигага чиқишса.

Гап орасида Ҳошим яна биттадан қуйди, кейин... иккинчисини, учинчисини ҳам кўтаришди.

— Мана бу ўтиришимиз роҳат, — яна гапга тушиб кетди Ҳошим. — Стадионда кўришга нима етсин. Шундай яхши дўстлар билан кўнгил ёзиб футбол томоша қилишни яхши кўраман. Оғайнилар, шу лотереямга «Жигули» ютсам,.. ҳа айтгандек билетлар сендами Давлат!

Давлат чўнтагидан лотереяларни чиқариб, унга узатди.

— Мана бензин ҳиди келяпти.

— Билетларни менн..., олганманн... — бўш келмади Давлат. — Агар бирортангиз машина ютсангиз минг сўм чўзасиз, келишдикми!!

— Нималар деяпсан, м... мана ол пулини, ким айтади сени Давлат деб, ҳали машинали бўлдиму... сен, — хафа бўлди Ҳошим.

Вали бирор кор-ҳол бўлишини сезиб;

— Бошланишига оз вақт қолди, энди турамиз, — деди.

— Э, э шошмай тур бироз, — Ҳошим ўтириб олганича жаврарди. — Эсингдами, «болельщик», илгари қандай зўр ўйинчиларимиз бор эди, ҳозир исмлари... Ана уларни ҳақиқий футболчилар деса бўлади. Шу телевизорда футбол кўриш унча қизиқмас-да, бола-чақа, вақир-вуқур дегандек.

Эҳҳ, «Пахтакор», «Пахтакор», омад бўлсин сенга ёр,
«Пахтакор», «Пахтакор» ғалабангга ҳамма зор.

Ҳа, мана шундай дўстларим.

Ўзини аранг босиб ўтирган Давлат энди чидолмади:

— Футбол «билимдони».

— Мен ҳали футболни билмайманми!!

Давлатнинг биқинига гуп этиб мушт тушди.

— Ҳали сендан калтак еймани! — дея у ҳам «биттани» қўйиб қолди.

Ўртага Вали тушди.

— Қўйинглар жанжални, оғайнилар, яхшиси стадионга борайлик, ўйин ҳам бошланай деб қолди.

— Ўйин бошланганига анча бўлди!

Йигитлар бирин-кетин қадларини ростлашди. Тепаларида икки милиционер турарди.

— Қолганини у ерда — зўр жойда кўрасизлар, чиқинглар машинага.

Ҳошим машина томон кетаётиб яна ғулдиради:

—Эҳ, аттанг, «Жигули» ҳам стадионда қолиб кетадиган бўлди-да. ....Лекин, фамилияси нимайди, олдинги футболчилар ззўр эди-да.

Талъат АБДУЛЛАЕВ.

Кўнгил равшан тортсин

Куюнчаклик билан ёзилган

Биз, мухлислар, «Пахтакор»нинг ҳар бир ўйинини сабрсизлик билан кутамиз. Шу жумладан кўпчилигимиз учрашувларни стадионга бориб кўргимиз келади. Бу жуда яхши, лекин ҳамма учун ҳам осон эмас. Чунки шаҳримиз катта. Билетлар эса фақат «Пахтакор» стадиони атрофида ва иш пайтида сотилади, камида 1-2 соат навбат кутиш учун ҳамманинг вақти бўлавермайди, албатта.

Мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларида эса спорт мусобақаларига билет сотиш томошабинлар учун қулай бўлган жойларда ташкил этилган. Масалан, Москва, Ленинград, Киев каби шаҳарларда олдиндан билет сотишнинг марказлаштирилган усули анчадан буён ишлаб келади. Бу кассалар метро станцияларида, йирик бекатларда, аҳоли яшайдиган массивларда жойлашган. Ҳар бир томошабин хоҳласа футболга, хоҳласа театрга, хоҳласа цирк томошаларига билетни йўл-йўлакай сотиб олиши мумкин. Наҳотки бизнинг Тошкентда ҳам ҳамма учун қулай бўлган бундай кассаларни ташкил қилиш имконияти бўлмаса?

Ўтган йили Киевда бўлгандим. Марказий стадионни кўриб лол қолдим. Мана буни ҳақиқий спорт иншооти деса бўлади. Стадион байрамона безатилган, ўриндиқларга қоғоз қўйиб ўтиришга ҳожат йўқ. Спорт ҳақидаги турли шиорлар, «Динамо» командасининг тарихи, ютуқлари, ёритилган стендлар, байроқлар, спорт мусобақалари акс эттирилган жадваллар билан безатилган. Ҳатто бу жой туристик группа саёҳат қиладиган маршрутга ҳам киритилган.

Наҳотки, бизда ҳам спорт мусобақаларини шундай ташкил этишнинг иложи бўлмаса?

Умид қиламизки бу йилги мавсумда бундай камчиликлар бўлмайди.

Футбол матчини кўргани борган ҳар бир киши стадиондан кўнгли равшан тортиб чиқсин.

Рўзмат САФАЕВ.

Редактор ўринбосари
С. Б. ЕҚУБОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ИДОРАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНИДА

«САЛОМАТЛИК ҲАММА УЧУН — ҲАММА НАРСА САЛОМАТЛИК УЧУН»

шиори остида

ФИЛЬМЛАР ТЕМАТИК НАМОЙИШИ ЎТКАЗИЛАДИ.

«ЧАЙКА» КИНОТЕАТРИДА
6-10 апрелда — **Агар соғлом бўлишни истасанг. Саломатлик шартлари.**

«ҚОЗОҒИСТОН» КИНОТЕАТРИДА
6—10 апрелда — **Ўз саломатлигинг ўз қўлингда. Оқилада овқатланиш.**

«ВЛКСМ 30 ЙИЛЛИГИ» КИНОТЕАТРИДА
6-10 апрелда — **Болалар саломатлиги — келажак бойлиги. Туризм — саломатликка бошловчи йўл.**

«ЎзССР 25 ЙИЛЛИГИ» КИНОТЕАТРИДА
6-10 апрелда — **Биз табиат қўйнига отландик. Кексаликдаги тўлақонли ҳаёт.**

ЛИСУНОВ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
6-10 апрелда — **Сенинг турмуш тарзинг. Очлик парҳези.**

«НУКУС» КИНОТЕАТРИДА
6-10 апрелда — **Физкультура билан шуғулланинг. Соғлом бўлишни истасанг — чиниқишинг керак.**

«ТИНЧЛИК» КИНОТЕАТРИДА
6-10 апрелда — **Узоқ яшаш сирлари. Эрталабки бадан тарбия.**

«ВАТАН» КИНОТЕАТРИДА
6-10 апрелда — **Одамдаги барча нарса гўзал бўлмоғи лозим. Ҳамма учун диспансеризация.**

«ЯНГИОБОД» КИНОТЕАТРИДА
6-10 апрелда — **Оталар, болалар ва саломатлик. Соғлиқни маҳв этувчи тутун.**

ҒАФУР ҒУЛОМ НОМЛИ КИНОТЕАТРДА
6-10 апрелда — **Овқатланиш ва саломатлик. Соғлом ёшлар — бизнинг энг яхши ворисларимиз.**

1988 ЙИЛ 6 АПРЕЛДАН БОШЛАБ

ТОШКЕНТ ШАҲРИ КИНОТЕАТРЛАРИ ЭКРАНЛАРИДА

ТУРИЗМ КУНИГА БАҒИШЛАБ

«ҲАММА УЧУН ПЕШВОЗ ЙЎЛЛАР»

шиори остида

ФИЛЬМЛАР ТЕМАТИК НАМОЙИШИ ЎТКАЗИЛАДИ.

«МИР» КИНОТЕАТРИДА
6 апрелда — **Тақдири буюк шаҳар.**
7-10 апрелда — **Хабаровск диёри бўйлаб сафар.**

«ФЕСТИВАЛЬ» КИНОТЕАТРИДА
6 апрелда — **Мурманск.**
7-10 апрелда — **Орёл.**

«ИСКРА» КИНОТЕАТРИДА
6 апрелда — **Туристик Қозоғистон.**
7-10 апрелда — **Туристик Москва.**

«ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» КИНОТЕАТРИДА
6 апрелда — **Энг шимолий маршрут.**
7-10 апрелда — **Улуғ Ростов.**

«ДРУЖБА» КИНОТЕАТРИДА
6 апрелда — **Цахкадзор.**
7-10 апрелда — **Туристик Ставрополь.**

«МОСКВА» КИНОТЕАТРИДА
6 апрелда — **Волга.**
7-10 апрелда — **Автомобилда саёҳатга.**

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ГОСКОМТРУД УзССР

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ОИЛАЛАРНИ

ТАШКИЛИЙ РАВИШДА

ИВАНОВО ОБЛАСТИНИНГ ШУЯ, ЮЖСК, ТАЙКОВ, ГАВРИЛО-ПОСАДСК РАЙОНЛАРИ СОВХОЗ ВА КОЛХОЗЛАРИГА, НОВГОРОД ОБЛАСТЬ ХВОЙНИН РАЙОНИДАГИ В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ «ПУТЬ К КОММУНИЗМУ» КОЛХОЗИ ВА ПСКОВ ОБЛАСТИДАГИ «ИДРИЦКИЙ» СОВХОЗИГА

КЎЧИРАДИ

Қарамоғида ишга яроқли камида икки аъзоси бўлган ва қишлоқ хўжалигида механизатор, тракторчи, комбайнчи, шофёр, молбоқар, сут соғувчи, дала ҳосилоти, турли бошқа касбларда ишлашни хоҳлаган оилаларгина кўчиб бориш учун таклиф қилинадилар.

Областнинг совхоз ва колхозлари қишлоқ хўжалиги техникаси билан таъминланган, ишлаб чиқариш устахоналари ва гаражларига эга, оғир иш жараёнлари механизациялаштирилган, хўжаликлар ўз мактаблари, маиший хизмат кўрсатиш корхоналари, болалар боғчалари, касалхоналар, кутубхоналарга эга, район ва область марказларига автобусларда ва темир йўл билан бориш мумкин.

Кўчиб борувчи оилаларга манзилга етиб боришлари билан ҳовли қурилишлари ва томорқа участкаси бўлган алоҳида уй-жой берилади, уларга имтиёзли шартлар билан қорамол ва уй паррандалари ажратиб берилади, оилалар ем-хашак ва пичан ўриладиган майдонлар билан таъминланадилар. Кўчиб борганлар икки йил мобайнида квартира ҳақи тўлашдан озод этиладилар.

Кўчиб боришни хоҳлаганларга бир йўла — оила бошлиғига 200 сўм ва оиланинг ҳар бир аъзосига — 75 сўмдан ёрдам пули, темир йўлда юриш ва мол-мулкларини ташиб бориш йўл харажатлари тўланади.

Кўчиб боришни истаган оилалар билан Псков области хўжаликларнинг раҳбарлари — 8 АПРЕЛГАЧА, Иваново областлари вакиллари — 20 АПРЕЛДАН 25 АПРЕЛГАЧА соат 10 дан 19.00 гача бюро биносида суҳбат ўтказадилар.

ЯНГИ КЎЧИБ БОРУВЧИЛАР ТУШГАН МАХСУС ПОЕЗД ТОШКЕНТДАН ҚУЙИДАГИ МУДДАТЛАРДА ЖЎНАЙДИ:

— ПСКОВ ВА НОВГОРОД ОБЛАСТЛАРИГА — 1988 йил 20 апрелда;

— ИВАНОВО ОБЛАСТИГА — 20 май ва 10 июнда.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Космонавтлар проспекти, 6-уй, 9-подъезд. Телефон: 56-07-23 (метронинг — «Ойбек» станцияси; 7, 8, 11, 13-трамвайлар; 13, 16-троллейбусларнинг «Марказий бозор» бекати) ва шаҳар ижроия комитетлари ҳузуридаги аҳолини ишга жойлаштириш район бюролари.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/IV да **Флория Тоска**, 8/IV да **Аловиддиннинг сеҳрли чироғи** (12.00), **Иоланта** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/IV да **Тошболта ошиқ**, 7/IV да **Тоҳир ва Зуҳра.**

Кино

6 АПРЕЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Нукус — «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ», «ҚИЗЛАРНИ ЎҒИРЛАШ» (17, 20.00).
Лисунов номли — «ТЎРТ МУШКЕТЁР» (17, 20.00).
ВЛКСМ 30 йиллиги—«ОШИҚ БЎЁҚЧИ ҲАҚИДА ЭРТАК» (жуфт соатларда).
Дружба — «ЕНГИЛМАС», «ОДИССЕЙНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ» (17, 18, 20, 20.30).
Ватан — «САВОЙЯ»НИНГ ЎҒИРЛАНИШИ», «ҚЎЛГА ОЛИШ» (18, 21.00).
К. Ёрматов номли — «КОЛОННА» (17, 20.00).
Қозоғистон — «БАҒРИ ТОШ ОТАНИНГ ЎҒИЛЛАРИ» (17, 18, 20.00).
Искра — «ЖЕК ВОСЬМЁРКИН — «АМЕРИКАЛИК» (17, 20.00).
Чайка — «ВИЗАНТИЯЛИК САВДОГАРНИНГ ХАЗИНАЛАРИ»; «ХХ АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ» (18, 21.00).

7 АПРЕЛДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ТЎРТ МУШКЕТЁР» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).
Нукус — «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ», «ҚИЗЛАРНИ ЎҒИРЛАШ» (11, 14, 17, 20.00).
Лисунов номли — «ЕТТИ САМУРАЙ» (11, 14, 17, 20.00).
ВЛКСМ 30 йиллиги —«ОШИҚ БЎЁҚЧИ ҲАҚИДА ЭРТАК» (жуфт соатларда).
Дружба — «ЦИРК ШАЙДОСИ» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00); «ДАНИИЛ — ГАЛИЦИЯ КНЯЗИ» (12, 14, 16, 18, 20.00).
Ватан — «БАҒРИ ТОШ ОТАНИНГ ЎҒИЛЛАРИ» (12, 15, 18, 21.00).
К. Ёрматов номли — «ЖЕК ВОСЬМЕРКИН — «АМЕРИКАЛИК» (11, 14, 17, 20.00).
Қозоғистон — «ВИЗАНТИЯЛИК САВДОГАРНИНГ ХАЗИНАЛАРИ», «ХХ АСР ҚАРОҚЧИЛАРИ» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20.00).
Искра —«ЖЕК ВОСЬМЕРКИН — «АМЕРИКАЛИК» (14, 17, 20.00); «АЁВСИЗ ТАҚДИР» (12.00).
Чайка — «ОДИССЕЙНИНГ САРГУЗАШТЛАРИ», «ЕНГИЛМАС» (10.45, 13.20, 16.00, 18.45, 21.30).
ВЛКСМ 30 йиллиги— «ҚУРБОНЛИК» (14, 20.00), «ЎНТА НЕГР БОЛАСИ» (11. 17,00).

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

7 АПРЕЛЬ СОАТ 19.00 ДА

ФУТБОЛ БЎЙИЧА

СССР 51-ЧЕМПИОНАТИНИНГ ОЧИЛИШИ

1-ЛИГАНИНГ

«ПАХТАКОР» (Тошкент — «РОТОР» (Волгоград)

КОМАНДАЛАРИ УЧРАШАДИЛАР

Танаффус пайтида спортбуюм лотереяси ўйналади (серияларнинг номерлари — 6001 дан 8000 гача).

10 АПРЕЛЬ СОАТ 17.00 ДА 1-ЛИГАНИНГ

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «АСК» (Ростов-Дон)

КОМАНДАЛАРИ ЎРТАСИДА ФУТБОЛ

Танаффус пайтида спортбуюм лотереяси ўйналади (серияларнинг номерлари — 8001 дан 10000 гача).

Тошкент политехника институти ректорати, партия комитети ва жамоат ташкилотлари, ижтимоий фанлар факультети 2-фалсафа кафедрасининг мудири, доцент С. А. Тешабоевага онаси

Онахон Ҳамидовна ТЕШАБОЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институти ректорати ва физика кафедраси коллективи кафедра доценти Т. А. Мирзажоновга онаси

Роҳила АБДУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 12670. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 15.30 да қўл қўйилган. [График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим].

А. 2079. Тиражи — 104.250.

64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.